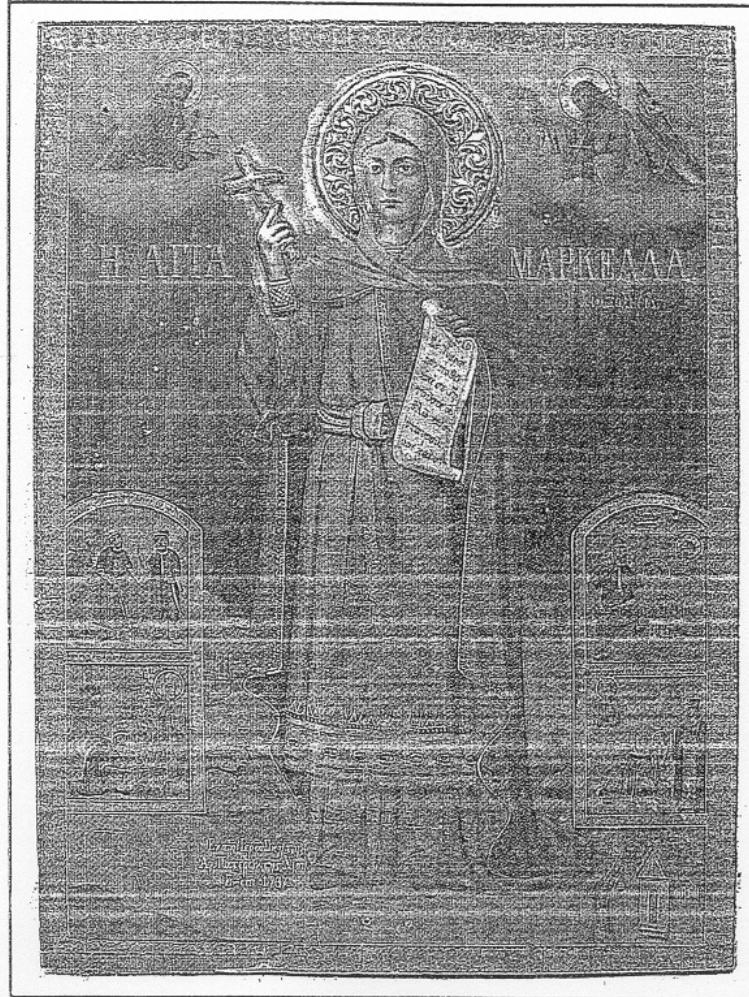

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΥΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΆΣΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΝΩΝ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΘΕΝΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ
ΤΗΣ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΙΟΥ ΥΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ
ΒΟΛΟΣΣΟΣ ΧΙΟΥ 1993

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΔΕΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΑΝΤΙΚΟΣ ΚΑΝΩΝ
ΤΗΣ ΆΓΙΑΣ ΠΑΡΘΕΝΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ
ΤΗΣ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΙΑ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΙΟΥ ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ Β
ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ
ΆΓΙΑΣ ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ
ΒΟΛΙΣΣΟΣ ΧΙΟΥ

1993

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ἐλάβαμε τὴν ἀπόφασιν νὰ προσφέρουμε στοὺς εὐλαβεῖς προσκυνητὰς μιὰ νέα ἐργασία, ποὺ σὲ ὀλίγες γραμμὲς νὰ παρουσιάζει τὴν προσωπικότητα τῆς Ἀγίας Μαρκέλλας, νὰ καλύπτει τὴν ζωὴν καὶ τὸ μαρτύριο καὶ νὰ ἀποτελεῖ ὅδηγὸ χρήσιμο γιὰ τοὺς ἐπισκέπτας.

Ο στόχος μας εἶναι νὰ γίνει εύρυτερα γνωστὴ ἡ σπουδαία μαρτυρικὴ μορφὴ τῆς Ἀγίας καὶ νὰ προβληθῇ ὅσο ἀξίζει τὸ ιερὸ προσκύνημά της στὴν Βολισσὸ Χίου.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΧΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (Τ.Τ. 140)

ΑΘΗΝΗΝΙ ΤΗ^η 17^η Ιουνίου 1980
ΘΕΜΑ:

λριθ. { πρωτ. 2555α
διεκπ. 1280

Πρὸς
Τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην
Χίου-Ψαρῶν καὶ Οἰνουσῶν κ. Διονύσιον

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 738/10-6-1980 ὑμετέρου ἔγγραφου, δι' οὗ ὑποβάλλετε τῇ 'Ιερᾷ Συνόδῳ πρὸς ἔγκρισιν τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἁγίας Παρθενομάρτυρος Μαρκέλλης τῆς Χιοπολίτιδος, ποιηθεῖσαν ὑπὲ τοῦ Ἅγιου Νικηφόρου τοῦ Χίου (1805 αἰών) καὶ ἐπανεκδιδομένην ἐπιμελεῖσθαι τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Χίου-Ψαρῶν καὶ Οἰνουσῶν, γνωρίζομεν ὑμίν, ὅτι ἡ Δ. 'Ιερὰ Σύνοδος ἐν τῇ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 11-6-1980 μελετήσασα τὸ θέμα, ἐνέκρινετὴν ὡς ἄνω 'Ιερᾶν Ἀκολουθίαν, ώς καλῶς ἔχουσαν καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως ἄμα τῇ ἐκδόσει αὐτῆς ὑποβάλητε πέντε (5) ἀντίτυπα τῇ Συνοδικῇ 'Επιτροπῇ Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἐργου διὰ τὸ Ἀρχεῖον αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτοις κατασπαζόμενοι τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν Κυρίῳ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

†.Ο. 'Αθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ. Πρόεδρος

·Ο. 'Αρχιγραμματεὺς
†.Αρχιμ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΛΙΑΠΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

Συνοδικήν 'Επιτροπήν Θείας Λατρείας
καὶ Ποιμαντικοῦ Ἐργου

Παρ' Ἡμῖν

Η ΑΓΙΑ ΜΑΡΚΕΛΛΑ

Η ΧΙΟΠΟΛΙΤΙC

"*H* Νήσος Χίος καυχάσθω, δτι ἐξήνθησε τό Παρθενίας ἄνθος, τό θεόβλαστον δυτως, τήν ἐνδοξον Μαρκέλλαν".¹ Μ' αὐτά τά λόγια διερός ύμνωνδός ἐγκωμιάζει τήν Παρθενομάρτυρα Αγία Μαρκέλλα καί, παράλληλα, μακαρίζει τό νησί τῆς Χίου, πού ἀνέδειξε ἀπό τά σπλάχνα του ἔνα τέτοιο θησαυρό.

Η πολιούχος τῆς Χίου καί καύχημα τῆς Βολισσοῦ Αγ. Μαρκέλλα, χάρη στίς πολλές καί ποικίλες ἀρετές της, ἀναδείχθηκε σέ λαμπρό μαργαριτάρι, πού στολίζει τό περιδέραιο τῆς τοπικῆς Εκκλησίας.

Πιστοί, ἀλλά καί ἀπιστοί συρρέουν κατά χιλιάδες κάθε χρόνο στίς 22 Ιουλίου, στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου της, γιά νά γιορτάσουν τή μνήμη της καί νά ἀποδώσουν τόν ὀφειλόμενο σεβασμό στό μεγαλεῖο καί τόν ἡρωϊσμό της.

ΠΟΤΕ ΕΖΗΣΕ Η ΑΓ. ΜΑΡΚΕΛΛΑ

Σχετικά μέ τό χρόνο πού ἔζησε ἡ Αγία Μαρκέλλα, ὑπάρχει διαφωνία τῶν ιστορικῶν. Ἀλλοι τόν τοποθετοῦν στά πρῶτα χρόνια μετά τή διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ στή Χίο, ἄλλοι περί τά μέσα τῆς δεύτερης χιλιετηρίδας μ.Χ., ἐνώ ἄλλοι θεωροῦν ἀγνωστό τόν χρόνο τοῦ μαρτυρίου.

Η πρώτη ἀποψη ὑποστηρίζεται ἀπό τούς ιστορικούς Γεωργ. Ζολώτα, Γρηγ. Φωτεινό, Κων. Σγουρό, π. Μάρκο Βασιλάκη καί τόν συντάκτη του σχετικοῦ λήμματος στήν Θρη-

1. Ἀπό τά Σιγηρά τοῦ Εσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς τῆς Αγ. Μαρκέλλας

σκευτική καί Ἡθική Ἐγκυκλοπαιδεια. Εἰδικότερα, ὁ Γεώργιος Ζολώτας ἐκφράζει την ἀποψη, δτι τὸ μαρτύριο τῆς Ἀγίας Μαρκέλλας “ἔλαβε χώραν εἰς χρόνους οὐ πολὺ ἀπέχοντας τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἰσιδώρου, ἀλλά μεταγενεστέρους πάντως”¹.

Τό ρωμαϊκό ὄνομα τῆς Ἀγίας, οἱ εἰδωλολατρικές πεποιθήσεις τοῦ πατέρα της, ἡ χρήση τοῦ τόξου καὶ γενικά ὅλη ἡ εἰκόνα τοῦ μαρτυρίου εἶναι τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα πού — κατά τὸν Ζολώτα — μᾶς παραπέμπουν στὴν χρονική τοποθέτηση τοῦ μαρτυρίου στὴν περίοδο τῶν διωγμῶν, κατά τὸν Γ' μέ Δ' αἰῶνα. Σ' αὐτά, ὁ Κων. Σγουρός προσθέτει τὴν ἀντίθεση τῶν γεγονότων τοῦ μαρτυρίου τῆς Ἀγίας μὲ τὴν ἡμερότητα τῶν ἥθων καὶ τὴν αὐστηρή τάξη τῆς ἔξουσίας τῶν Ἰουστινιάνων στὴν Χίο².

Σέ μεταγενέστερα χρόνια τοποθετοῦν τὸ μαρτύριο τῆς Ἀγ. Μαρκέλλας ὁ Ἄλ. Βλαστός καὶ ὁ Ἀγιος Νικηφόρος ὁ Χίος ὁ ὅποις συνέγραψε τὴν ἀκολουθία της. Υποστηρίζοντας, δτι δχι μόνο ὁ Ἀγιος Ἰσιδώρος, ἀλλά καὶ ἡ Ἀγία Μαρκέλλα, πού κοιμήθηκε τὸ 1462, εἶναι προγενέστεροι τῆς Ἀγίας Μαρκέλλας, θεωροῦν, δτι μαρτύρησε περὶ τὸ 1500.

Σάν ἐνισχυτικό στοιχεῖο τῆς παραπάνω ἀποψης θεωρεῖται τὸ γεγονός, δτι καμιά ἀπολύτως μαρτυρία ἡ πληροφορία γιά τὸ πρόσωπο τῆς Ἀγίας Μαρκέλλας δέν ὑπάρχει στὶς πηγές, πού διασώζονται πρὶν τὸ 1500. Ο Γ. Ζολώτας ἀντικρούει τὸν ισχυρισμό αὐτό μέ τὸ ἐπιχείρημα, δτι σύντε τῶν ἀλλων πάλαιων Ἀγίων τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας ἡ λατρεία γενικεύθηκε, παρά μόνο τοῦ Ἀγ. Ἰσιδώρου, πού ἦταν στρατιωτικός καὶ ὁ πρῶτος μάρτυρας τοῦ νησιοῦ. Άποφεύγει δμως νά ἔξηγήσει γιατί, ἀν πράγματι ἡ Ἀγία ἔζησε τὸν Γ' — Δ' αἰῶνα, ἡ λατρεία της ἐνῷ δέν διαδίδεται γιά ἓνα διάστημα πάνω ἀπό δέκα αἰῶνες, ξαφνικά προσλαμβάνει παγκοσμιακό χαρακτήρα καὶ ἡ φήμη τῆς ἔξαπλώνεται ταχύτητα στά πέρατα τῆς οἰκουμένης.

1. ΖΟΛΩΤΑ Γ., Ἰστορία τῆς Χίου, Τόμος Β', σελ. 233

2. ΣΓΟΥΡΟΥ Κ., Ἰστορία τῆς Νήσου Χίου ἀπό τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ 1700 μ.Χ., σελ. 425

Ο Ιερός Ναός Ἅγ. Μαρκέλλας, που κτίστηκε στόν τόπο τῆς βάτου καταγωγή καί δηλώνει ἀγνοια τῶν συνθηκῶν τοῦ μαρτυρίου. Χαρακτηριστικό τῶν ἀπόψεων του, εἶναι καί τό παρακάτω δίστιχο πού παραθέτει: “Κᾶν ἀγνοῶμεν πάντες ἡμεῖς, Μαρκέλλα, ἀθλήσεως σῆς Χριστός οἶδε τόν τρόπον”¹.

Ἀγεξάρτητα πάντως ἀπό τήν περίεργη αὐτή “ἀγνοια” τοῦ Σωφρονίου πρώην Λεοντοπόλεως, οἱ ἄλλοι ἱστορικοί καί οἱ στοματικές παραδόσεις, πού ἔφτασαν μέχρι τίς μέρες μας, μᾶς δίδουν σαφεῖς πληροφορίες καί λεπτομέρειες γύρω ἀπό τό μαρτύριο τῆς Ἅγ. Μαρκέλλας.

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΜΑΡΤΥΡΙΚΟΣ ΤΗΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Σύμφωνα μέ τήν ἐπιχρατέστερη παράδοση, τά γεγονότα πού ἔχουν σχέση μέ τή ζωή καί τό μαρτύριο τῆς Ἅγιας ἔχουν ώς ἔξῆς:

1. ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΟΥ ΠΡΩΗΝ ΛΕΟΝΤΟΠΟΛΕΩΣ.
Ἄγιοιοι τῆς Ορθοδόξου Εκκλησίας, σελ. 297

Ἄλλοι ἱστορικοί ἀρνοῦνται νά προσδιορίσουν τό χρόνο πού ἔδρασε ἡ Ἅγια, τόν δποῖο θεωροῦν, δπως σημειώνουν, ἀγνωστο. Μέ τήν ἀποψη αὐτή τάσσονται δ Ἀρχιμανδρ. πατήρ Ιωάννης Ἀνδρεάδης καί δ Μητροπολίτης πρώην Λεοντοπόλεως Σωφρόνιος Εύστρατιάδης. Ο τελευταῖος, μάλιστα, ἀμφισβητεῖ καί τή χιακή της

‘Η Ἁγία Μαρκέλλα γεννήθηκε καὶ μεγάλωσε στὴ Βολισσό, τὸ μεγαλύτερο χωριό της Β.Δ. Χίου, τὸ ὅποιο γνώρισε, Ἰδιαίτερα, μεγάλη ἀκμή, κατὰ τὸ παρελθόν, οἱ δέ ρίζες του χάνονται στὰ βάθη τῶν αἰώνων. Ο πατέρας τῆς ἦταν πιθανότατα εἰδωλολάτρης καὶ ἡ μητέρα τῆς Χριστιανή. Ἀλλοι ιστορικοί πιστεύουν, δτι καὶ οἱ δυό γονεῖς ἦταν εἰδωλολάτρες, ἡ δτι καὶ οἱ δυό ἦταν Χριστιανοί, ἀνάλογα μέ τήν ἀποψη τοῦ καθενός, γιά τὸ χρόνο, πού διέλαμψε ἡ Ἅγια. Η μητέρα της, πάντως, πέθανε σέ νεαρή ἡλικία κι’ ἀφῆσε τὴ μικρή Μαρκέλλα δρφανή καὶ τήν ἐπιμέλεια τῆς ἀνατροφῆς της στὰ χέρια τοῦ γεωργοῦ ἢ κουρσάρου πατέρα της.

Παρά τήν δρφανία της, παρά τήν ἀνατροφή της ἀπό ἔναν ἀναίσχυντο, δπως ἀποκαλύφθηκε, πατέρα, ἡ Ἅγ. Μαρκέλλα, μέρα μέ τή μέρα, ἔκανε καὶ μεγαλύτερα ἀλματα πρός τήν ἀρετή καὶ τήν τελειότητα. Όσο περνοῦσε ο καιρός τόσο “προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρά Θεῷ καὶ ἀνθρώποις”.¹

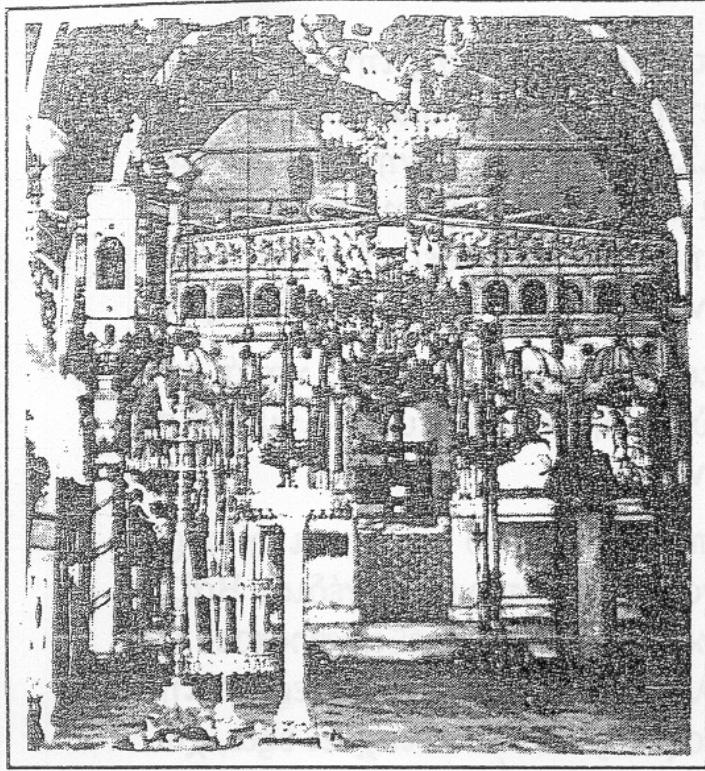
‘Η ἀνάγνωση καὶ μελέτη τῶν Ἅγίων Γραφῶν, ἡ ἀγάπη της γιά τό Θεό καὶ τούς ἀνθρώπους, ἡ ἀγαθή της προαιρεση, ἡ τήρηση του θεῖκοῦ θελήματος, ἡ καλωσύνη της, ἡ ἀγνότητά της καὶ τά ἄλλα της χαρίσματα, τῆς προσδίδοντος ἑνα πνευματικό καὶ ἡθικό κάλλος, πού ἀκτινοβολεῖ στήν περιοχή τῆς Βολισσοῦ.

‘Η ἐπικοινωνία της μέ τό Θεό, μέσω τῆς προσευχῆς, καὶ ἡ βαθειά χριστιανική πίστη της, τήν ἔξοπλίζουν μέ τό ψυχικό ἐκεῖνο σθένος, μέ τό ὅποιο θά ἀντιμετωπίσει τήν ἐπερχόμενη λαίλατα.

Κι’ ἡ λαίλατα αὐτή δέν ἀργησε νά ξεσπάσει. Τίς ἀρετές καὶ τά χαρίσματα τῆς Χριστιανῆς κόρης ἐφθόνησε, κατά τόν Ἅγ. Νικηφόρο, τό Χίο, ὁ “μισόκαλος καὶ κοινός ἔχθρός τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας”,² πού χρησιμοποιεῖ σάν δργανο τῶν μηχανορραφιῶν του, τόν πατέρα τῆς Ἅγιας. Τοῦ διε-

1. ΛΟΥΚΑ κεφ. β’, στιχ. 52

2. ΝΕΟΝ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 267

Τό έσωτερικόν τοῦ Ἱ. Ναοῦ
τῆς Παρθενομάρυρος.

γείρει, λοιπόν,
τούς ἀκόλαστους
πόθους του καὶ
τοῦ προκαλεῖ τήν
ἐπιθυμία νά
ἀφαιρέσει αὐτός ὁ
ἴδιος, μέ ασελγῆ
ἔρωτα, τήν τιμή
τῆς χόρης του.

Ἡ σωφρονισμένη
Μαρκέλλα, πού
βρίσκεται πιά στό
ἄνθος τῆς νεότη-
τάς της, σέ ήλικιά
18 χρόνων, δταν
διαπιστώνει τόν
ἀναισχυντο καὶ
φαυλόβιο χαρα-

κτῆρα τοῦ σαρκολάτρη πατέρα της καὶ συνειδητοποιεῖ τί¹
σχεδιάζει τό σκοτισμένο μυαλό τοῦ ἀνθρώπου, πού τήν γέν-
νησε καὶ τήν ἀνέθρεψε, δέν ἀντιμετωπίζει διλήμματα, γιά τό
δρόμο πού πρέπει νά ἀκολουθήσει. Μένει βράχος
ἀκλόνητος καὶ ἐγκαταλείπει, χωρίς χρονοτριβή, τό πατρικό
σπίτι. Κυνηγημένη καὶ φοβισμένη ἀρχίζει νά τρέχει καὶ νά
ψάχνει νά βρεῖ καταφύγιο στά βουνά καὶ τά λαγκάδια τῆς
περιοχῆς.

Ο ἀναιδής πατέρας της, οὗτε κι' αὐτή τήν ὥρα καταφέρνει
να συγκρατήσει τίς κτηνώδεις ὀρέξεις του καὶ νά συναι-
σθανθεῖ τό νόημα τῶν πράξεών του. Ἀντίθετα, μέ περισσό-
τερη ὁρμή, πραγματικό ἀνήμερο θηρίο, ξεχύνεται κι' αὐτός
στά βουνά, γιά νά κατασπαράξει τό κορίτσι του.

Ἐντρομη ἡ Ἅγ. Μαρκέλλα, καθώς τόν ἀντικρύζει ἀπό μα-
κριά νά τήν ἀναζητεῖ, τρέχει νά κρυφτεῖ καὶ βρίσκει κατα-
φύγιο μέσα σέ μιά μεγάλη βάτο, ἐκεῖ, πού βρίσκεται σήμερα
δ περικαλλής Ναός της.

‘Η βάτος θά κρύψει μέ τά πυκνά φύλλα της τήν Ἀγία ἀπό τά μάτια τοῦ ἀκόλαστου πατέρα της, δχι δμως κι’ ἀπό τά μάτια ἐνός βοσκοῦ, πού ἀντιλήφθηκε τήν κυνηγημένη Μαρκέλλα νά κρύβεται καί, μετά ἀπό ἐρώτηση του πατέρα της, δέν διστάζει — χωρίς νά μιλήσει — νά δείξει μέ τό χέρι του τή βάτο καί νά προδώσει τόν τόπο, πού κρυβόταν ἡ Ἀγία.

Τό χέρι τοῦ ἀσεβοῦς βοσκοῦ ἀρχιας ἀπό τότε, κατά τήν παράδοση, νά τρέμει, κι’ αὐτή τήν ἀρρώστια — τιμωρία, κληρονόμησαν καί οἱ ἀπόγονοί του.

Μαθαίνοντας ὁ θλιβερός πατέρας, πού κρύβεται ἡ κόρη του, θέτει σέ ἐφαρμογή, καινούργια σατανικά σχέδια. Βάζει φωτιά στή βάτο, γιά νά τήν κάψει ἡ νά τήν ἔξαναγκάσει νά βγει ἔξω. Καθώς ἡ φωτιά ἀπλωνόταν πρός τό ἐσωτερικό τῆς βάτου, ἡ Ἀγία Μαρκέλλα ἀναγκάζεται νά πεταχτεῖ ἔξω, χωρίς νά λογαριάζει τίς ἀγκύλες καί τά ξεσχίσματα. Βρίσκει διέξοδο ἀπό τήν ἄλλη πλευρά τῆς βάτου καί καταφέρνει νά ξεφύγει πάλι ἀπ’ τόν πατέρα της.

‘Αρχίζει νά τρέχει τώρα, σάν νά ‘χει φτερά στά πόδια, στήν παραθαλάσσια περιοχή, τήν ἀμμώδη παραλία, κι’ ἀπό κεῖ, σάν ἐλάφι, πάνω στίς πέτρες καί τά βράχια. Ὁ σαρκολάτρης πατέρας της, καταλαβαίνει, πώς θάναι δύσκολο νά τήν ἀκολουθήσει καί νά τήν προφτάσει. Δοκιμάζει, λοιπόν, νά τήν κτυπήσει ἀπό μακριά, γιά νά μπορέσει νά τήν πλησιάσει. Ἐτσι, μέ τό τόξο του στο χέρι, παίρνει τήν ἀπόφαση καί ἔκτοξεύει Ἐνα βέλος, πού σημαδεύει τήν Ἀγία καί τήν πληγώνει.

Τό αἷμα ἀρχίζει νά τρέχει ποτάμι, ποτίζοντας τά βράχια, πού περνᾶ, κι’ ἀφήνοντας σημάδια πού διατηροῦνται μέχρι σήμερα. Ἄν καί πληγωμένη, κάνει κουράγιο, σφίγγει τά δόντια, ἀψηφά τούς φρικτούς πόνους καί συνεχίζει τή μαρτυρική πορεία της. Κάποια στιγμή, δμως, θά νοιώσει τόν έαυτό της ἔξαντλημένο καί τίς δυνάμεις της νά τήν ἐγκαταλεύτουν. Σωριάζεται στά βράχια, ἐνῶ ὁ διώκτης της πλησιάζει ἐπικίνδυνα. Ἄνήμπορη νά ἀντιδράσει σωματικά, διαθέτει, ώστόσο, τεράστια ἀποθέματα ψυχικῆς δύναμης καί

‘Ο Σεφ. Μπροπολίτης Χίου κ. Διονύσιος κηρύγτει τό Θεῖο Λόγο τήν ήμέρα τῆς έορτῆς

άκλονητη τήν φλογερή πίστη της.

‘Η πίστη της αὐτή δέν έπιτρέπει στόν πανικό νά κυριεύσει τήν ψυχή της. Αὐτή ή πίστη, τῆς ὑποδεικνύει και τή μοναδική διέξοδο. Ξέρει πολύ καλά, πώς πρέπει νά άντλήσει δύναμη ἀπό τήν πηγή τῆς δύναμης, τή μοναδική ἀήττητη δύναμη. Σηκώνει τά μάτια στόν οὐρανό και τά στεγνά ἀπό τήν ἀγωνία χείλη της, ψελλίζουν ίκετεύοντας: “Κύριε, σχίσε τό βράχο και κρύψε με μέσα”.

Τό παράδοξο θαῦμα, πού ζήτησε μέ τήν προσευχή της ἡ πιστή Μαρκέλλα, δέν ἀργεῖ νά γίνει. Η πέτρα σχίσθηκε και δέχθηκε στό ἐσωτερικό της, τό μαρτυρικό σῶμα, μέχρι τούς μαστούς.

‘Ο θηριώδης πατέρας, φτάνει κι’ αὐτός στόν τόπο τοῦ παράδοξου θαύματος. Άντι· διμως νά συγκλονιστεῖ και νά μετανοιώσει, γιά τίς ἐνέργειές του, δπλίζεται μέ περισσότερη μανία και δργή, κατά τοῦ παιδιοῦ του, και, ἔχοντας ἔπερδάσει πιά κάθε ηθικό φραγμό, δέν διστάζει νά γίνει και θυγατροκτόνος. Μ’ ἔνα μαχαίρι κόβει τους μαστούς τῆς ‘Αγίας και τούς πετάει στό βουνό, κι’ ἀμέσως μετά κόβει και τήν πάντιμη κεφαλή της και τήν πετάει στήν παρακείμενη θάλασσα.

Καθώς τώρα, ἡ κεφαλή τῆς Παρθενομάρτυρος ἐπιπλέει πάνω στά κύματα, ἔκπεμπει μιά ἀσυνήθιστη λάμψη. Σύμφωνα μέ τήν παράδοση, ἔνα διερχόμενο πλοϊο θά τήν παραλάβει και θά τήν μεταφέρει στήν παλιά Ρώμη, δπου και, θεωρεῖται πιθανό, δτι βρίσκεται μέχρι και σήμερα.

Νά σημειωθεῖ, δτι στό ‘Ιταλικό χωριό Πόπη—Βιβιένα, 30

χιλιόμετρα ἔξω ἀπό τήν Φλωρεντία, βρίσκεται μιά ἐκκλησία, ἀφιερωμένη στήν Ἀγία Μαρκέλλα, καὶ σ' αὐτήν φυλάσσονται καὶ Ἱερά λείψανα. Δέν εἶναι ἔξακριβωμένη ἡ ταυτότητά τους, δμως ἢ πιθανότερη ἐκδοχή εἶναι, διτι πρόκειται γιά λείψανα τῆς Ἀγ. Μαρκέλλας, τῆς Ρωμαίας, καὶ δχι γιά τήν Κάρα τῆς Χιοπολίτιδος Ἀγίας.

Γιά τήν παρουσία, πάντως, τῆς μαρτυρικῆς Κάρας, στήν παλαιά Ρώμη, ἐκτός ἀπ' τήν παράδοση, συντηγορεῖ, κατά τόν Ἀγ. Νικηφόρο, τόν Χίο, καὶ ὁ συγγραφέας τῶν “Πατρίων” τῆς Χίου. Πρόκειται, δπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Γ. Ζολώτας, γιά ἑνα σπουδαιότατο ἔργο, πού ἀναφέρεται στήν ίστορία τῆς Χίου καὶ ἀποδίδεται στόν ἐπιφανῆ καὶ πολυγραφώτατο Χιώτη λόγιο Γεώργιο Κορέσσιο. Δυστυχῶς, αὐτή ἢ πολύτιμη πηγή τῆς χιώτικης ίστορίας ἔχει ἔξαφανιστεῖ.

“Οσο γιά τή διαρραγεῖσα πέτρα, πού δέχθηκε μέσα της τό ἀκέφαλο σῶμα τῆς Ἀγίας, ἀνέβλιυσε ἀπό τότε καὶ ἀναβλύζει ἀκατάπαυστα μέχρι σήμερα “ὑδωρ τερατουργόν, ίαματικόν παντός πάθους καὶ πάσης ἀσθενείας”¹, δπως τό ἀποκαλεῖ ὁ Ἀγ. Νικηφόρος ὁ Χίος, τό γνωστό ἀγίασμα.

“Ολοι δσοι προσέρχονται μέ πίστη στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου τῆς Παρθενομάρτυρος, ἀπό τά μακρινά ἔκεīνα χρόνια μέχρι τίς μέρες μας, διακρίνουν τόν ἐρυθρό χρωματισμό τῶν βράχων καὶ αἰσθάνονται μέ δέος τό ψυχρό, δσο κι' ἡ θάλασσα, νερό, νά θερμαίνεται καὶ νά βράζει, δταν ἀρχίσει ὁ Ἱερέας νά ψάλει τήν ἀκολουθία τῆς Ἡ. Παρακλήσεως καὶ νά ἀπευθύνει δέηση πρός τόν Κύριο.

“Ο ἐρυθρός χρωματισμός τῶν βράχων καὶ ἡ θέρμανση τοῦ ψυχροῦ ὑδατος, μετά ἀπό τήν εὐλαβική προσευχή τῶν πιστῶν, διακηρύττουν ἀδιάλειπτα, τήν λαμπρή ἀθληση τῆς Παρθενομάρτυρος καὶ τήν ἀδικη σφαγή της ἀπό τόν ἀνόσιο πατέρα της, πού ἀνταμείφθηκαν ἀπό τόν Οὐράνιο Ἀθλοθέτη, μέ τό ἀφθαρτο στέφος. Ἐδῶ, πραγματικά, ἀκόμα κι' ἀν σιγήσουν οἱ ἀνθρωποι “οἱ λίθοι κεκράξονται”².

1. NEON LEIMONAPION, ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 270

2. ΛΟΥΚΑ κεφ. ιθ', στιχ. 40

Μάρτυρες αὐτῶν τῶν ἀνερμήνευτων καὶ θαυμαστῶν γεγονότων ἔχουν γίνει γενιές ὄλοκληρες Χριστιανῶν κι' ἀνάμεσα σ' αὐτούς ἀκόμα καὶ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας, δπως ὁ Νικηφόρος ὁ Χίος, ὁ Μακάριος Κορίνθου¹ κι' ὁ Νεκτάριος, ὁ Ἐπίσκοπος Πενταπόλεως, ἐν Αἰγίνῃ², πού ἐπισκέφθηκαν κι' ἔκεινοι, πολλές φορές τήν ποτισμένη μέ τό ἄγνο καὶ παρθενικό αἷμα τῆς Ἅγ. Μαρκέλλας, περιοχή, γιά νά προσευχηθοῦν.

Μέ τό ἀγίασμα, πού ἀναβλύζει ἀπό τό βράχο, ἀλλά πολλές φορές καὶ μέ τήν ἐπίκληση τοῦ δόνόματος τῆς Ἅγιας, ἀρρωστοί, πού κατέψυγαν στήν Ἅγια Μαρκέλλα, κέρδισαν τή σωματική καὶ ψυχική τους υγεία.

ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ

Οἱ βιογράφοι τῆς Ἅγιας Μαρκέλλας καὶ ἡ μνήμη τοῦ λαοῦ διασώζουν πάμπολλα θαύματα, πού ἀποδίδονται στή θαυματουργό Ἅγια.

1. Ὁ Ἅγ. Μακάριος, ὁ Κορίνθου, καταγόταν ἀπό τό βυζαντινό γένος τῶν Νοταράδων. Τό κατά ιόσμον δνομά του ἦταν Μιχαήλ. Νεαρός γίνεται μοναχός στό Μ. Σπήλαιο. Τό 1764 γίνεται ἐπίσκοπος Κορίνθου μέ δμοφωνία κλήρου καὶ λαοῦ. Ἀναδείχθηκε πραγματικός καὶ δχι μισθωτός ποιμένας. Στό ρωσοτουρκικό πόλεμο πέφτει στίς ὑποψίες τῶν Τούρκων καὶ ἀγαγάζεται τό 1768 νά φύγη στή Ζάκυνθο καὶ ἀπό ἔκει στήν Κεφαλληνία καὶ στήν Υδρα. Ἀπό ἔκει ἔρχεται στή Χίο γιά λίγο καὶ, κατόπιν, πάει στό Ἅγιο Όρος. Ἀναμείχθηκε στή θεολογική ἐριδα τῶν Κολλυβάδων καὶ στενοχωρημένος ἔφυγε ἀπό τόν Αθωνα. Πήγε σέ πολλά μέρη, ἔμεινε γιά ἀρκετό διάστημα στή Σμύρνη καὶ ἔκει ἔξεδωκε ψυχωφελέστατα βιβλία. Τέλος, ἤλθε στή Χίο γιά ἀνάταυση καὶ παρέμεινε στόν Ἅγ. Πέτρο τοῦ Βροντάδου, δπου μετά τό θάνατό του, δνομάστηκε πρός τιμήν του Ἅγ. Μακάριος. Ἐδῶ δημιουργησε ἑνα τεράστιο πνευματικό περιβάλλον, συναντρεφόμενος μέ τόν Αθανάσιο τόν Πάριο, τόν I. Νικηφόρο καὶ ἀλλες προσωπικότητες. Τό συγγραφικό του ἔργο είναι σπουδαῖο, δχι τόσο ἀπό ποσοτικῆς, δσο ἀπό ποιοτικῆς πλευρᾶς. Ὁ Ἅγιος Μακάριος, μέ τά ψυχοπνευματικά του προσόντα καὶ τίς μεγάλες ἀρετές του, ἔδωσε τήν μεγαλύτερη ἀθηση στήν πνευματική ζωή τῆς Χίου κατά τόν ΙΙΙ' αιώνα. Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίω τό 1805, στίς 17 Ἀπριλίου. (Ημερολόγιον τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Χίου, 1990)
2. Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος ἔζησε ἀρκετά χρόνια στό Νησί μας. Σάν λαϊκός, μέ τό δνομα Ἅθανάσιος Κεφαλᾶς, ἤρθε στή Χίο, τό 1866, δπαν ἦταν 20 ἔτῶν καὶ τοποθετήθηκε δάσκαλος στό Λιθή. Στίς 7 Νοεμβρίου 1876 ἔγινε Μοναχός στή Νέα Μονή (δπου καὶ παρέμεινε τρία χρόνια) μέ τό δνομα Λάζαρος. Τό 1877 χειροτονήθηκε διάκονος ἀπό τόν Μητροπολίτη Χίου Γεργόριο Βυζάντιο, καὶ μετονόμαστηκε Νεκτάριος.

Μερικά ἀπ' αὐτά, δπως μᾶς τά παραδίδουν οἱ πηγές, θά μεταφέρουμε στίς σελίδες πού ἀκολουθοῦν.

Στιγμιότυπο ἀπό τήν περιφορά τῆς ιερῆς εἰκόνας
τῆς Χιοπολίτιδος Ἀγίας

* Τό 1782, κάποιος ιερέας ἀπό τή Βολισσό, πού εἶχε ἀρρωστο παιδί, θέλησε νά μεταβεῖ στό Ἀγίασμα τῆς Ἀγίας Μαργκέλλας, γιά νά πλύνει τό παιδί του. Όμως, ἐπειδή ἡ ἀσθένεια τοῦ παιδιοῦ ἦταν σοβαρή καί αἰσθανόταν ἀπόγνωση καί ἀπελπισία, δτι οὔτε ἡ χάρη τῆς Μάρτυρος δέν μποροῦσε νά τοῦ χαρίσει τήν ίνγεία του, δέν διέθετε τήν ἀπαιτούμενη πίστη, ἀλλά βασανιζόταν ἀπό δισταγμούς καί ἀμφιβολίες. Ἐνῶ ὁ ιερέας, πατέρας τοῦ παιδιοῦ, διακατεχόταν ἀπ' αὐτές τίς σκέψεις, ἡ Ἀγία θέλοντας νά δείξει τήν παρρησία, πού ἔχει πρός τό Θεό καί τή θαυματουργική χάρη, πού ἀπέκτησε, φανερώθηκε στόν ὑπνό του — ἐνῶ σύμφωνα μέ τό ὅνειρο, βρισκόταν στό Ἀγίασμα — καί ἐλέγχοντας τήν ἀπιστία τοῦ εἶπε: “τό παιδί σου ἀσφαλῶς καί θά γίνει καλά, καί νά μήν ἀμφιβάλλεις για τη θαυματουργική χάρη πού ἀπέκτησα ἀπ' τό Θεό”. Ὁ ιερέας τρόμαξε τόσο πολύ, ώστε, δταν ξύπνησε, ἐμεινε ἀφωνος καί δέν μποροῦσε νά μιλήσει, γιά ἀρκετή ὥρα. Ὅταν, στή συνέχεια,

συνήλθε, μετανόησε, διόρθωσε τούς λογισμούς του, μίλησε καὶ ὑποσχέθηκε μπροστά σ' δλους τους παρευρισκόμενους, νά τιμάει κάθε χρόνο τήν Ἀγία. Τήν Ἰδια ώρα, πού ξαναμίλησε ὁ πατέρας, ἀποκαταστάθηκε καὶ ἡ ὑγεία τοῦ παιδιοῦ του. Μ' αὐτά τά δύο γεγονότα, πού ἐπαθε καὶ εἶδε, συνειδητοποίησε τή χάρη τῆς Ἀγίας, δοξάζοντας τό Θεό καὶ τήν ἐνδοξήν νύμφη καὶ Μάρτυρά Του Μαρκέλλα¹.

* Την Ἰδια χρονιά, κάποιος ἄλλος ιερέας, ὀνόματι Μιχαήλ, ἀπό τή Βολισσό κι' αὐτός, εἶχε γιό, πού τόν ἐλεγαν Νικόλαο, ὁ δόποιος ἦταν ἀρκετό καιρό ἀρρωστος. Ἐπειδή ἡ ὑγεία τοῦ παιδιοῦ του δέν ἀποκαθίστατο, μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου, ὁ πατέρας ἐπικαλέστηκε τή βοήθεια τῆς Ἀγίας, ἡ δόποια, τή δεύτερη κιόλας βραδιά, φανερώθηκε στόν ὑπνό του, δπως ἀκριβῶς τήν γνώριζε ἀπ' τήν εἰκόνα, νά πηγαίνει στό σπίτι, πού βρισκόταν τό ἀρρωστο παιδί. Ἄμεσως, ὁ πατέρας ξύπνησε, βρήκε τό παιδί του ὑγιές καὶ δόξασε τόν Θεό, τόν “ἐν τοῖς Ἀγίοις ἐνδοξαζόμενο” καὶ τή Μάρτυρα Μαρκέλλα².

* Τόν χειμῶνα τοῦ 1785, ξεκίνησαν μερικοί Βολισσιανοί ἀπό τή Χώρα, γιά τό χωριό τους. Στό δρόμο δμως, καὶ σέ κάποιο σημεῖο ἔρημο, καὶ ἀκατοίκητο, βρέθηκαν ἀντιμέτωποι μέ ἰσχυρές καὶ χιονώδεις βροχοπτώσεις. Ἀπό τή μεγάλη κακοκαιρία, μιά γυναίκα ἀπό τή συνοδεία τους ἀπέκαμε, μέ ἀποτέλεσμα νά μήν μπορεῖ νά προχωρήσει, ἀλλά νά λιποθυμήσει καὶ νά πέσει ἀναίσθητη κάτω. Οἱ συγχωριανοί της, πού τήν συνόδευαν, δέν μπόρεσαν νά τής προσφέρουν καμμία βοήθεια καὶ τήν μετέφεραν στό κελλί τοῦ Ἅγ. Γεωργίου, στό “Φλώρι”, δπου καὶ τήν ἀφησαν νά πνέει τά λοίσθια. Ἐκεῖνοι, συνέχισαν τήν πορεία τους, καὶ μέ μεγάλο κίνδυνο τής ζωῆς τους κατάφεραν νά φτάσουν στή Βολισσό. Ὁταν ἐφτασαν ἐκεῖ, ἀνήγγειλαν τό δυσάρεστο γεγονός στόν ἀνδρα τῆς γυναίκας ἐκείνης, ὁ δόποιος προσευχήθηκε στήν Ἀγία Μαρκέλλα, ζητώντας της νά κάνει ἀκόμα

1. Μεταγλωττισμένο ἀπό τό NEON ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 271.

2. Μεταγλωττισμένο ἀπό τό NEON ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 272.

ένα θαῦμα, δίπλα στά τόσα, πού ἔχει κάνει, καί νά γλυτώσει τή γυναίκα του ἀπό τό θάνατο. Ἡ θαυματουργός Ἀγία Μαρκέλλα, εἰσάκουσε τή θερμή του δέηση, φανερώθηκε στή γυναίκα καί, πιάνοντάς την ἀπό τό χέρι, τῆς φάνηκε πώς τήν ἔβαλε στή γωνία τοῦ κελλιοῦ καί τῆς πρόσφερε ένα ποτήρι νερό νά πιεῖ. Οἱ συγχωριανοί της, μετά ἀπό ἐννιά ὀλόκληρες μέρες, λόγω τῆς σφιδρῆς κακοκαιρίας, ἔκεινησαν, γιά τό “Φλώρι”, προκειμένου νά τήν θάψουν, ἐπειδή εἶχαν τήν ἐντύπωση, δτι θά εἶχε πεθάνει. Ξαφνιάστηκαν δμως, δταν ἀντί γιά πεθαμένη, τήν βρήκαν ἀπόλυτα ὑγιῆ καί δυναμωμένη ἀπ' τό νερό, πού τῆς πρόσφερε ἡ Ἀγία, κι' δταν τήν ἀκουσαν νά διηγεῖται δσα εἶδε καί ἀκουσε ἀπό τήν Ἀγία, δοξάζοντας τό Θεό καί εὐχαριστώντας τή Μάρτυρα¹.

* Κάποιος ἄλλος, πήγε τό τυφλό παιδί του στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου τῆς Ἀγ. Μαρκέλλας, τό ἐπλυννε μέ ἀγίασμα, κι' ἀφοῦ ἐπικαλέστηκε τή χάρη τῆς Ἀγίας, ἀπέκτησε τό ποθούμενο. Ἀνέβλεψε, δηλαδή, τό παιδί του καί ἔαναεῖδε καθαρά, δπως καί πρῶτα².

* Κάποιος ἄλλος πάλι, παράλυτος στά πόδια, πήγε μέ πίστη στό Ναό τῆς Ἀγίας καί ζήτησε νά τελεσθεῖ Θ. Λειτουργία, γιά τήν ὑγεία του. Κατά τήν ώρα τῆς Μεγάλης Εἰσόδου, γονάτισε κι' δταν σηκώθηκε, εἶχε γίνει καλά, δοξάζοντας τό Θεό καί τήν Παρθενομάρτυρα Μαρκέλλα³.

* Μιά γυναίκα, ἀπό τά Ψαρά, εἶχε ἀνίατη ἀσθένεια στό στόμα καί δέν μποροῦσε οὔτε νά φάει, οὔτε νά πιεῖ, ἀλλά κι' αὐτή ἡ δμιλία της γινόταν μέ μεγάλη δυσκολία. Οἱ γιατροί, στούς δποίους κατέφυγε δέν μπόρεσαν νά τή θεραπεύσουν. Ὁ καιρός περνοῦσε καί δέν φαινόταν κανένα σημάδι ιάσεως, ἀλλά ἀντίθετα, μέρα μέ τή μέρα, ἡ κατάστασή της χειροτέρευε, κι' ἡ ἴδια ἔκλαιε, ἀναστέναζε, κατατρωγόταν ἀπ' τούς πόνους καί δέν ἤξερε τί νά κάνει. Τό 1770, μερικές

1. Μεταγλωτισμένο ἀπό τό NEON ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν Ἀθίναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 272.

2. Μεταγλωτισμένο ἀπό τό NEON ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν Ἀθίναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 272.

3. Μεταγλωτισμένο ἀπό τό NEON ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν Ἀθίναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 273.

γυναίκες ἀπό τά Ψαρά, ἀποφάσισαν νά πᾶνε στήν Ἀγία Μαρκέλλα νά προσκυνήσουν. Μιά, ἀπ' αὐτές τίς γυναίκες, ἐνημέρωσε τήν πονεμένη συγχωριανή τους, γιά τό ταξίδι, πού θά πραγματοποιοῦσαν καί τῆς πρότεινε νά τίς συνοδεύσει.

Ἐκείνη δέχθηκε καί μέ μεγάλη εὐλάβεια πῆγαν στήν Ἀγ. Μαρκέλλα καί παρακολούθησαν τή Θεία Λειτουργία, στόν πάνσεπτο Ναό. Στή συνέχεια, μετέβησαν στό Ἀγίασμα, ἥπιαν λίγο ἀπ' αὐτό κι' ἀμέσως — ὡ τοῦ θαύματος — τό πάθος τῆς ἀσθενοῦς γυναίκας γιατρεύτηκε, ὥστε νά μπορέσει νά μιλήσει ἀνεμπόδιστα καί μετά νά φάει καί νά πιεῖ ἐλεύθερα, χωρίς πόνους. Ἡ ἀρρωστη γυναίκα θεραπεύθηκε ὁριστικά ἀπό τό πάθος, πού τήν βασάνιζε κι' ἀπό τότε δόξαζε τό Θεό καί κήρυττε τήν Ιαματική χάρη τῆς Παρθενομάρτυρος Μαρκέλλας¹.

Πλήθη λαοῦ συμμετέχουν στήν περιφορά τῆς λερῆς εἰκόνας τῆς Ἀγίας Μαρκέλλας.

* Ἐνας Βολισσιανός εἶχε ἐπί τρία ὄλόκληρα χρόνια πρησμένα τά πόδια του. Ὁλο αὐτό τό διάστημα δέν σταμάτησε νά χρησιμοποιεῖ διάφορα φάρμακα καί νά καταβάλλει πολλά ἔξοδα, γιά τή θεραπεία του, ἀλλά, παρ' δλα αὐτά, δχι μόνο δέν γιατρευόταν, ἀλά ἡ ὑγεία του συνεχώς παρουσίαζε ἐπιδείνωση. Το 1785; κι' ἐνῶ θεωροῦσε τόν έαυτό του καταδικασμένο νά πεθάνει καί εἶχε ἀπελπιστεῖ ἀπό κάθε

1. Μεταγλωττισμένο ἀπό τό NEON ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 273.

άνθρωπινη βοήθεια, ἔρριψε, μέ πίστη, δλες τίς ἐλπίδες του στήν 'Αγ. Μαρκέλλα. Ἐπειδή δμως δέν μποροῦσε νά περπατήσει, γιά νά πάει μέχρι ἐκεῖ, τόν πῆγαν σηκωτό στό Ναό κι' ἀπό ἑκεῖ στό 'Αγίασμα, μέ τό δποϊο δταν πλύθηκε, ἀπέκτησε τήν ύγεια του¹.

* Μιά γυνναίκα, πού είχε παράλυτα τά πόδια της ἀπό τή μέση και κάτω, πάσχισε πολύ νά τά θεραπεύσει μέ τά φάρμακα, ἀλλά δέν κατάφερε τό ποθούμενο. Ἀφοῦ ἀπελπίστηκε κι' αὐτή ἀπό τήν ἀνθρώπινη βοήθεια, θυμήθηκε τήν 'Αγ. Μαρκέλλα. Ζήτησε, λοιπόν, νά τῆς φέρουν 'Αγίασμα. Τό βράδυ ἐκεῖνο, πού ζήτησε τό 'Αγίασμα, είδε στόν υπνό της τήν 'Αγ. Μαρκέλλα, νά τῆς λέει: "Μή στενοχωριέσαι, ἐγώ θά σου στείλω τή θεραπεία σου". Τήν ἐπόμενη μέρα τῆς φέρανε τό 'Αγίασμα, κι' ἀφοῦ ἐπλυνε τά πόδια της, ἀμέσως θεραπεύτηκε, μέ τή χάρη τῆς 'Αγίας².

* Περί τό 1850, ή ἐνήλικη Μαρία Γεωργίου 'Αναγνώστου — Σώτροπα, ἀπό τό Λιθί, μεταβαίνοντας, νυκτερινή ωρα, μέ τό σταμνί της, στή βρύση τοῦ χωριοῦ, γλίστρησε ξαφνικά, κάποιον ἐκεῖ κοντά, και μεταφέρθηκε σηκωτή στό σπίτι της, δπου παρέμεινε κατάκοιτη, ἀπό παραλυσία, ἐπτά ὄλόκληρα χρόνια. Ἡ ἀρκετά εὺσεβής μητέρα τῆς παράλυτης, είδε στόν υπνό της, δτι βρέθηκε γύρω ἀπό τόν ναΐσκο τῆς 'Αγ. Μαρκέλλας, ἐνῶ τό μέρος αὐτό και δ ναΐσκος τῆς ἦταν τελείως ἀγνωστα. Ἐκεῖ, λοιπόν, είδε μιά νέα, πού τῆς είπε: "Ἡ κόρη σου, ἀν ἐλθει στό σπίτι μου, θά γίνει καλά". ቩ μητέρα τότε ρώτησε: "και ποῦ είναι τό σπίτι σου;" κι' ἐκεῖνη ἀπάντησε: "εκεῖ, κοντά στή Βολισσό". Τό πρωΐ, δ ἐπίσης εὺσεβής πατέρας της Γ. Αναγνώστης, ἀφοῦ ἐμαθε και κατάλαβε ποιά ἦταν ἡ ἀγνωστη νέα, ἐτοιμάστηκε, και, μαζί μέ τή σύζυγό του, κατέβασαν, μέ κρεβάτι, τήν παράλυτη στήν παραλία κι' ἀπό κεῖ, μέ βάρκα, τήν πῆγαν στό ναΐσκο τῆς 'Αγίας, δπου και τήν ἀφησαν κάτω ἀπό τήν 'Αγία Εἰκόνα, δπως ἀκριβῶς

1. Μεταγλωττισμένο ἀπό τό NEON ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν 'Αθήναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 273.

2. Μεταγλωττισμένο ἀπό τό NEON ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν 'Αθήναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσοπούλου, 1873, σελ. 274.

τόν παράλυτο τοῦ Εὐαγγελίου στά πόδια τοῦ Ἰησοῦ. Γιά 40 μέρες, μέ προσευχή καὶ νηστεία, νυχθημερόν, παρακαλοῦσαν τήν Ἀγία, νά τούς φανεῖ εὐήκοος. Τήν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς καὶ, κατά τήν ώρα τῆς Μεγ. Εἰσόδου, ἡ ἀκίνητη, μέχρι τή στιγμή ἐκείνη, στάθηκε δρθια καὶ ἀσπάστηκε τήν Ἀγία Εἰκόνα, μέσα σέ κλῖμα συγκινήσεως καὶ χαρᾶς τοῦ πλήθους, πού τήν εἶδε νά περπατεῖ. Οἱ γονεῖς τῆς Ιαθείσας, ἀπονέμοντας φόρο εὐγνωμοσύνης πρός τήν Ἀγία, δέν παρέλειπαν νά προσέρχονται, μέχρι τό θάνατό τους, κάθε χρόνο, στό Ναό τής Ἀγίας καὶ νά τελοῦν ἀρτοκλασία. Μαζί τους ἔφερναν καὶ τήν Ιαθείσα, πού ἔζησε ἀλλα 40 χρόνια καὶ πέθανε ἀπό γηρατεία. Τό θαῦμα αὐτό, δπως εἶναι σ' δλους δλοφάνερο, ἔγινε ἀφορμή, ώστε, χρόνο μέ τό χρόνο, τό πανηγύρι αὐτό νά λάβει εὐρεῖες διαστάσεις καὶ νά ἀντικαταστήσει τή μεγαλοπρεπέστατη πανήγυρη, πού γινόταν παλιά στήν πόλη τής Χίου, γιά τήν δσία Ματρώνα. Στόν τόπο τοῦ ἄγίου αἷματος, συχνά, δταν γίνεται ἀγιασμός, ἐμφανίζονται θερμές ἀναθυμιάσεις καὶ μέ τό θερμό ἀγίασμα παρέχονται διάφορες ίάσεις, σ' αὐτούς πού πιστεύουν¹.

* Ἐνας στρατιώτης, ἀπό τόν Βροντάδο, ὑπηρετοῦσε στό Σκρᾶ, το 1917. Μέσα στόν κατνό καὶ τό αἷμα τῆς μάχης, βλέπει μιά νεάνιδα — δραμα νά περιτρέχει στόν τόπο τῆς μάχης. Ὁ Βρονταδούσης στρατιώτης τήν παρακάλεσε νά φύγει ἀπό τή μάχη, γιά νά σωθεῖ. Τότε ἐκείνη τοῦ ἀπήντησε: “εἴμαι ἐκείνη, πού βρίσκεται τό σπίτι μου στό ἀκρογιάλι, κοντά στόν Πλάτανο, εἴμαι ἡ Μαρκέλλα, πού ἦλθα νά σώσω τά παιδιά μου”. Ἐνῶ γύρω ἐπεφταν δβίδες καὶ ἀπλώνονταν οἱ φωτιές καὶ οἱ κατνοί, τό γλυκό χαμόγελο τῆς Παρθενομάρτυρος Ἀγίας Μαρκέλλας ἔδινε τήν ὑπόσχεση, πώς θά σώσει τά παιδιά της, τούς Χιώτες. Πρίν προλάβει νά τήν καλοκυττάξει ὁ στρατιώτης, ἡ Ἀγία εἶχε ἔξαφανισθεῖ. Εἶχε

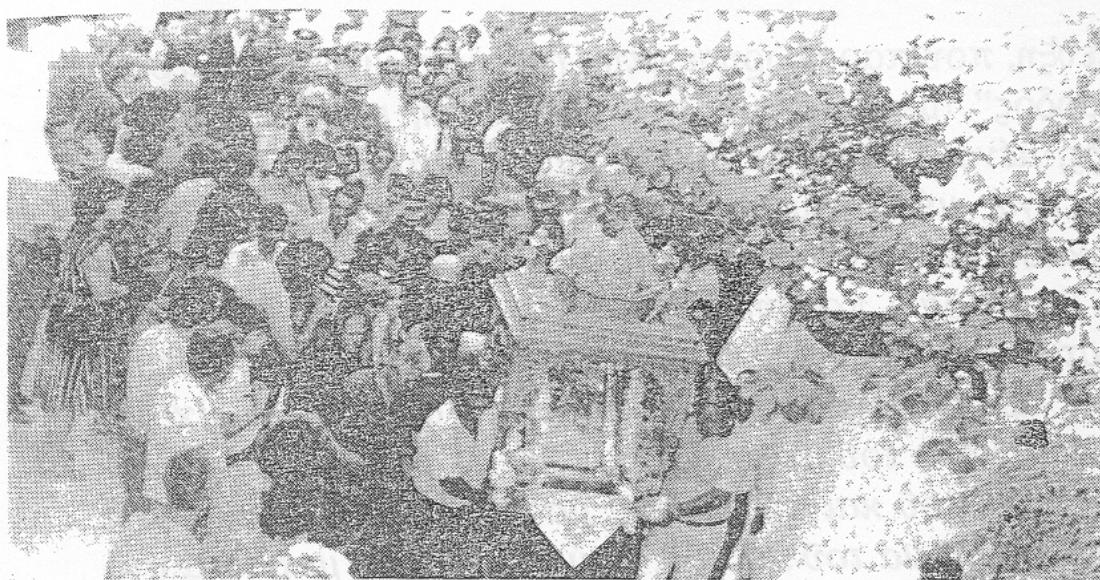
1. Μεταγλωττισμένο ἀπό τίς σημειώσεις τοῦ Πρωτοσυγκέλλου Κυριλλού Τρεχάκη (Χίος, 22 Ιουλίου 1915) δ δποῖος, δπως ὑπογραμμίζει χαρακτηριστικά, δσα ἀναφέρει, τά ἀκουσε μέ τά ίδια του τ' αὐτιά ἀπό τούς γονεῖς τῆς Ιαθείσας, τήν δποία καὶ δ ίδιος γνώρισε καλά καὶ, μάλιστα, ήταν καὶ συγγενής του ἐξ ἀγκιστείας.

πάει ή 'Αγία μαζί μέ τά παιδιά της, τούς πατριώτες της, σ' αὐτούς, πού ζητοῦσαν νά τους προστατεύει. Τότε ό στρατιώτης αὐτός ἔγραψε γράμμα στή σύζυγό του, στό Βροντάδο, νά κάμει λειτουργία στήν 'Αγία Μαρκέλλα. Ἐκείνη ἀγανάκτησε, ἐπειδή ἦτο κοπιαστικό τό ταξίδι. "Οταν ἔφθασε, ἔχασε τό μικρό κοριτσάκι της, τριών χρόνων, πού εἶχε μαζί της, σέ ἐλάχιστο χρονικό διάστημα. Τό ζητοῦσαν παντοῦ, σ' δλα τά γύρω χωριά. Τήν ἀλλη μέρα βρέθηκε στη θέση "Νευτάκι", ἀπό τόν νεωκόρο τοῦ Ναοῦ. Τό παιδί διηγήθηκε, δτι τό πῆρε κάποια θεία καί τοῦ ἔδιδε παιγνίδια. "Οταν δέ ἐπέστρεψαν στό Ναό τῆς 'Αγίας, ἡ μικρή ἔδειξε τήν εἰκόνα τῆς 'Αγίας Μαρκέλλας καί φώναξε: "Αὐτή ἡ θεία μοῦ ἔδινε τα παιγνίδια"¹.

* Μάρτιος του 1942. Στήν 'Ελλάδα, Γερμανική κατοχή. "Ενα πετρελαιοκίνητο, μέ 36 ἀξιωματικούς, ἀνεχώρησε ἀπό τό Λαύριο, γιά τή Μικρά Ασία. "Οταν ἔφθασαν μεταξύ Χίου καί Μυτιλήνης, συνήντησαν σφοδρότατη τριχυμία. Τό σκάφος ἔμεινε ἀκυβέρνητο, ἔρμαιο τῶν κυμάτων. "Ενας ἀπό τούς ἐπιβάτες ἀξιωματικούς ἀνηστάγη ἀπό τήν θάλασσα καί ἐπνίγη.

Μπροστά στήν τραγική αὐτή κατάσταση, τά χέρια ὑψώνονται στόν Παντοδύναμο Θεό. "Οταν τά μάτια γυρίσουν τριγύρω καί δέν βροῦν βοήθεια, ἀναγκαστικά στρέφονται στόν Οὐρανό. "Ολοι προσεύχονται, γιά τήν σωτηρία τους. "Ενας ἀπό τούς ἐπιβαίνοντας, ὁ ὑπολοχαγός Κρέων Τάλιος, δραματίζεται πάνω ἀπό τήν μαινόμενη θάλασσα, ἐνα σκοτεινό νέφος, τό δποτο ξαφνικά φωτίζεται. Στό μέσο βλέπει ἐνα πολυτελές οίκοδόμημα, τό δποτο, ἀπό τή μιά στιγμή στήν ἀλλη, μεταβάλλεται σέ ἐπιβλητικό Ναό, ἀπό τόν δποτο ἔξερχεται περικαλλής κόρη. Μέ τό δεξί της χέρι κάνει σῆμα καθησυχάσεως. Τό θαῦμα εἶχε γίνει. "Η θύελλα ἐκόπασε ἀπότομα. Τό πλοϊο, κατά τά ξημερώματα, βρισκόταν κοντά στό 'Αγιασμα τῆς 'Αγίας Μαρκέλλας, ἥρεμο καί ἐκτός κινδύνου. Στήν ἀκτή διενυκτέρευε, γιά ὑπηρεσία, ὁ τό-

1. Ἀντιγραφή ἀπό τό βιβλίο "ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Θ., 'Αγία Μαρκέλλα ή Χιοπολίτις", σελ. 33

“Ένα άκομη στιγμιότυπο άπό τή Λιτάνευση τῆς Ἱερῆς Εἰκόνας
τῆς Χιοπολίτιδος Ἅγίας.

τε ἀστυνομικός σταθμάρχης Ἀλ. Ζορμπᾶς, μέ άλλους Βολισίους, μεταξύ τῶν ὅποίων ἦσαν καὶ οἱ ἀδελφοί Καραγκιόζη, οἱ ὅποιοι ὑπηρέτησαν στό Ἀλβανικό Μέτωπο, κάτω ἀπό τίς διατάγες τοῦ κ. Τάλιου. Ὄλοι βοήθησαν, γιά νά μεταφερθεῖ τό πλοϊο στήν Ἅγια Μαρκέλλα, ἀπό τό Ἅγιασμα. Οἱ ἐπιβαίνοντες ἔκρυψησαν τότε ἀπό τόν φύλακα τοῦ Ναοῦ, μοναχὸς Ἀρσένιο.

‘Αφοῦ ἔμειναν τρεῖς μέρες καὶ ἐπισκευάσθησαν οἱ ζημιές τοῦ πλοίου, ἀνεχώρησαν. Τό θαυμαστό εἶναι, δτι στήν ἀκτή τῆς Μ. Ἀσίας πού ἀπεβιβάσθησαν, ὑπῆρχε ναός ἐρειπωμένος, τῆς Ἅγιας Μαρκέλλας¹.

* “Ένα παιδί ἀπό τό Λιθί, πού σήμερα εἶναι φαρμακοποιός, εἶχε ἀρρωστήσει ἀπό ὀστεοχονδρίτιδα, μέ ἀποτέλεσμα νά ἔξασθενήσουν τά νεῦρα του καὶ τό ἓνα του πόδι νά γίνει πιό κοντό ἀπό τό ἄλλο. Οἱ γιατροί τοῦ τοποθέτησαν εἰδικό μπηκανισμό στό πόδι, καὶ βάδιζε μόνο μέ πατερίτσες. Ἡ μπτέρα τοῦ παιδιοῦ τό πήγαινε κάθε χρόνο στήν Ἅγια Μαρκέλλα, γιά νά θεραπευθεῖ. Τήν τελευταία χρονιά, τό 1957, τό θαῦμα ἔγινε, δπως ἀκριβῶς μᾶς τό περιγράφει ἡ Ἰδια ἡ μπτέρα τοῦ μικροῦ Σταμάτη, ἡ κ. Ἀγγελική Νικ. Δημίδη, σέ συ-

1. Ἀντιγραφή ἀπό τό βιβλίο “ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Θ., Ἅγια Μαρκέλλα ἡ Χιοπολίτις”, σελ. 35

νέντευξη, πού παραχώρησε στήν ήμερήσια χιακή έφημερίδα “Πρόοδος” (μέ ήμερομηνία 25-7-57): “τή μέρα τῆς παραμονῆς, μέναμε στήν Ἐκκλησία καί ἀκούγαμε τίς παρακλήσεις. Ἐγώ, μέ δάκρυα στά μάτια, εὐχαριστοῦσα τήν Ἅγια Μαρκέλλα καί τήν παρακαλοῦσα νά δλοκληρώσει τό θαῦμα της. Τό παιδάκι προσπήχετο κι’ αὐτό μαζί μου. Ὁπότε, σέ μιά στιγμή τ’ ἀκούω: “Μαμά, θέλω νά σπωθῶ”. Τό βοήθησα, κι’ ἀμέσως σπωθῆκε καί πῆγε καί φίλησε τήν εἰκόνα. Ὑστερα, μόνο του βγῆκε ἔξω καί δές τε το τώρα, μέ τή δύναμη τοῦ Θεοῦ καί τῆς Ἅγιας μας, βαδίζει ἐλεύθερα. Νά, καί τό μηχάνημα τοῦ ποδιοῦ, πού τό κρέμασα μπροστά στό μανάλι τῆς Ἅγιας Εἰκόνας της, γιά νά τό βλέπουν οι ὀλιγόπιστοι”.

* Τήν ΐδια χρονιά θεραπεύθηκε κι’ ἓνα δωδεκάχρονο ἄγόρι ἀπό τή Σιδηρούντα, πού ἦταν ἓνα χρόνο παράλυτο ἀπό ὀξεῖς ρευματισμούς. Γι’ αὐτό τό θαῦμα, τό ΐδιο ρεπορτάς τῆς “Προόδου” ἀναφέρει: “τήν ώρα τῶν παρακλήσεων, τό ἀγοράκι της βρίσκονταν ξαπλωμένο μπροστά στό θαυματουργό εἰκόνισμα τῆς Παρθενομάρτυρος, ἐνῶ ἡ μανούλα του διαρκῶς τό σταυροκοποῦσε μέ βαμβάκι βουτηγμένο στό λάδι τοῦ κανδηλιοῦ καί μ’ ἓνα κομμάτι βασιλικοῦ, πού εἶχε κόψει ἀπό τή γλάστρα, τήν τοποθετημένη μπροστά στό εἰκονοστάσι.

- Κάμε καλά τό παιδάκι μου, Ἅγια μου! Βοήθησέ το τό ἀμοιρο! Ἀξίωσέ το νά πάγη μέ τά πόδια στό χωριό μας, τή Σιδηρούντα! Λυπήσου καί μᾶς τούς φτωχούς καί κάμε Μεγαλόχαρη, νά γελάσουν τά χείλη μας!

Καί κείνη τή στιγμή, πού γονατιστή παρακαλοῦσε, στρέφει τό παιδάκι της καί λέγει σέ μερικά ἄλλα παιδιά, πού στεκόνταν ἀπό πάνω του: “- Ἄν πάρω δρόμο, μπορεῖτε νά μέ πιάσετε; ”

Καί εὐθύς, πού τελείωσε αὐτή τή φράση, σπωθῆκε, καί, τρέχοντας, βγῆκε ἔξω, ἐνῶ τ’ ἄλλα παιδιά ἥρχισαν νά τό κυνηγοῦν γύρω ἀπό τήν Ἐκκλησία.

Αὐτό τό θαῦμα τό εἶδαν ἑκάτοντάδες προσκυνητῶν, πού

εύρισκοντο μέσα στήν ἐκκλησία καί δλοι μαζί ἔσπενσαν νά
δοξάσουν καί νά εἰχαριστήσουν τήν Ἀγία γι' αὐτό της τό
θαῦμα".

* Τό 1965, δημιούργησαν οι ἐφημερίδες τῆς
ἐποχῆς, μετά τόν Ἐσπερινό τῆς ἑορτῆς, ἀρχισαν νά ρέουν
σταγόνες αἵματος ἀπό τήν Εἰκόνα τῆς Ἀγίας. Οι προσκυ-
νητές, πού ἀντελήφθησαν τό φαινόμενο αὐτό εἰδοποίησαν
τόν παρευρισκόμενο Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Τεραπό-
λεως κ. Διόδωρο Καρίβαλη, Χιώτη στήν καταγωγή καί ση-
μερινό Πατριάρχη Τεροσολύμων, ό δποιος σκούπισε τό
αἷμα μέ βαμβάκι, ἀφοῦ προηγουμένως, κάλεσε τόν Διοικητή
τῆς Χωροφυλακῆς, νά τό ἐπιβεβαιώσει. Ἀκολούθησε, σέ λί-
γο, ἐνα δεύτερο θαῦμα. Ἡ δωδεκάχρονη Μαρκέλλα Βασ.
Φωτεινοῦ ἀπό τ' Ἀρμόλια, πού ἐπασχε ἀπό ἐπίληψία καί
ἐγκεφαλικές παρακρούσεις θεραπεύτηκε καί ἀπέκτησε ἔνα
δλες της τίς αἰσθήσεις.

* Τόν Ιανουάριο τοῦ 1968, ό χωροφύλακας Νικόλαος
Κοντοπόδης, ἐρριέσε στή θάλασσα, ἀπό τά Ψαρά, δπου
ἀπηρετοῦσε, ἐνα δέμα μέ κεριά, 2 μπουκάλια λάδι, 70 δραχ-
μές, ἐνα σημείωμα μέ ὄνόματα, πού παρακαλοῦσε νά μνη-
μονευθοῦν καί διάφορα ἄλλα εἶδη. Πάνω στό δέμα εἶχε γρά-
ψει, δτι ἀπευθύνεται πρός τήν Ἀγία Μαρκέλλα. Τά κύματα
τῆς θάλασσας πῆγαν αὐτό τό δέμα στόν προσορισμό του, σέ
μιά παραλία, κοντά στό Ναό, δπου καί βρέθηκε.

* "Ἐνα ἀπό τά τελευταῖα θαύματα, πού ἔλαβε εύρετα δη-
μοσιότητα, ἦταν αὐτό, πού συνέβη το 1971, μέ τήν θεραπεία
τῆς Ἀθηναίας παράλυτης Φωτ. Γεωργακοπούλου. Σχετικά
μέ τό θαῦμα αὐτό σημείωνε, στίς 24-7-71, στο "Χιακό Λαό"
ό ἐν Χίω Δικηγόρος κ. Ἰωάν. Πάραδείσης: "ἡ πίστις σου σέ-
σωκέ σε". Αύτοί ἀκριβῶς οι λόγοι τοῦ Θεανθρώπου,
ἀρμόζουν εἰς τήν περόπτωσιν τῆς Φωτεινῆς Γεωργακοπού-
λου, ἐξ Ἀθηνῶν ὁρμωμένης καί ἀγνώστων λοιπῶν στοιχεί-
ων. Ἐγκαταλειφθεῖσα εἰς τό Βρεφοκομεῖον Ἀθηνῶν πρό 38
ἔτῶν, ἔσχε τήν ἀτυχίαν νά προσβληθῇ ἐκ πολιομυελίτιδος,
δταν ἀκόμη ἥγε τό πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας της μέ
ἀποτέλεσμα νά τῆς ἀχροστευθεῖ, σχεδόν καθ' ὅλοκληρίαν,

τό δεξιόν πόδι. Ἀναπτυσσομένη, μέ τήν πάροδον τῶν ἐτῶν, τήν πατερίτσα (δεκανίκι) ἐγνώρισεν ὡς ὑποστήριγμα καὶ μέ τήν βοήθειάν της ἐβάδιζε δυσκόλως. Ως νά μήν ἔφθανον τά δεινά της, τόν Ὁκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ὑπέστη κάταγμα εἰς τό ἀσθενές ἐκεῖνο πόδι της, ὅπότε ἡ ταλαιπωρος Φωτεινή μετεβλήθη εἰς ψυχικόν καὶ σωματικόν ράκος, κατά τήν κυριολεξίαν.

Φοβερά καὶ ἀφόρητα τά ἐναντίον τῆς κτυπήματα ἀλλά καὶ ἡ πίστις τῆς Φωτεινῆς πρός τόν Θεόν καὶ τούς Ἅγιους, ἀπέραντος. Ἄγνη καὶ ἀφιερωμένη εἰς τήν προσευχήν, παρεκάλει συνεχῶς καὶ ἥλπιζεν. Ἦκουσε διά τήν Ἅγιαν Μαρκέλλαν καὶ τόν εἰς Βολισσόν - Χίου τόπον τοῦ μαρτυρίου της καὶ ἀπεφάσισε νά προσκυνήσῃ τόν Ιερόν Βράχον, δοτις ἔκλεισε τό Σῶμα τῆς Πανσέπτου Χιοπολίτιδος Ἅγιας. Πιστή σύντροφός της μία γείτων της, ἡ Εὐδοκία Βαρβακινοῦ, ἐδέχθη νά τήν συνοδεύσῃ εἰς Χίον, κατά τήν ἑορτήν τοῦ ἔτους τούτου, δπερ καὶ ἐγένετο.

Τήν 21 Ιουλίου 1971, παραμονή τῆς μνήμης τῆς Ἅγιας Μαρκέλλης, ἡ ἀνήμπορος καὶ συρομένη μέ τήν πατερίτσαν Φωτεινή, μετέβη πεζῇ εἰς τό Ἅγιασμα καὶ προσπυχήθη, πρό τοῦ βράχου, ἐνθα τό Σεπτόν Σῶμα τῆς Ἅγιας.

Τήν αὐτήν ἡμέραν καὶ μετά τόν Μεγάλον Εσπερινόν, δτε τό Ιερατείον είχεν ἀποχωρήσει τοῦ Ναοῦ, κληθεῖσα ἡ Φωτεινή ἀπό τήν προειρημένην γείτονά της, ἥγερθη καὶ ἀσυναισθήτως ἐπροχώρησε πρός τήν εἰκόνα τῆς Ἅγιας, χωρίς τήν πατερίτσαν της, δτε καὶ ἀντελήφθη, δτι ἐβάδιζεν ἐλευθέρως. Κατ' εὐθεῖαν, ἐντελῶς μόνη καὶ διά τῶν ἴδιων ποδῶν της καὶ μόνον, ἐσπενσε πρός τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Χίου κ.κ. Χρυσόστομον (Γιαλούρην), ἐνώπιον τοῦ ὁποίου γονικλινής ἀνέφερε τό θαυματουργόν γεγονός, ἐκεῖνος δέ, ἀφοῦ ἀνέγνωσεν εὔχην καὶ ἐδόξασε τήν Ἅγιαν, ἀμέσως ἐδώκεν ἐντολήν καὶ ἐψάλη εἰς τόν Ναόν Ι. Παράκλησις".

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΠΕΡΙΗΓΗΤΕΣ

Πληροφορίες γιά τήν Ἅγ. Μαρκέλλα, δχι ἀπόλυτα ἀκριβεῖς βέβαια, ἀντλοῦμε καὶ ἀπό τά κείμενα τῶν Εὐρωπαίων περιηγητῶν, πού κατά καιρούς ἐπισκέφθηκαν τή Χίο καὶ εἰδικότερα, τό Προσκύνημά της.

Ο FRANCESCO LUPAZOLO, τό 1638, ἀναφέρεται στήν ἀσελγῆ καταδίωξη τῆς Ἅγίας ἀπό τόν πατέρα της καὶ προσθέτει, δτι ἐπειδή δέν ἦθελε νά συναινέσει στίς ἐπιθυμίες τοῦ πατέρα της παρακάλεσε τό Θεό νά τήν λυπηθεῖ καὶ νά τήν μεταμορφώσει σέ λίθινο ἄγαλμα, ἀπό τούς μαστούς τοῦ δποίου φαίνεται νά σταλάζει γάλα κάθε χρόνο, κατά τή μέρα τῆς ἑορτῆς. Ο Λουπάτζολο συγχέει προφανῶς τό Ἅγιασμα τῆς Ἅγίας Μαρκέλλας μέ τήν παράδοση γιά τό σπήλαιο τοῦ Ἅγ. Γάλακτος. Ο Ἰδιος σημειώνει, δτι δέν πιστεύει μέν τό θαῦμα, δμως διαπίστωσε, δτι οἱ χωρικοί δέν ἀμφιβάλλουν, γι' αὐτό καὶ πανηγυρίζουν κάθε χρόνο στή μνήμη τῆς Ἅγίας στό ναΐσκο της, πού βρίσκεται στήν πεδιάδα "VARVARISO"¹.

Ἀπό τούς ἄλλους περιηγητές, ὁ JEAN DE THEVENOT, τό 1656, ἀναφέρεται κι' αὐτός στήν ἐκκλησία τῆς Ἅγ. Μαρκέλλας, στήν περιοχή "Βαρβαρίσο"² καὶ, ὑποστηρίζοντας παραπλήσιες ἐσφαλμένες ἀπόψεις μέ τό Λουπάτζολο, σημειώνει, δτι ἡ Ἅγια μεταβλήθηκε σέ λίθο στήν παραλία καὶ μέσα σ' ἔνα σπήλαιο, δπου κατέφυγε, γιά νά σωθεῖ ἀπ' τόν πατέρα της, πού τήν κυνηγοῦσε, καὶ δτι ἀπ' τούς μαστούς τοῦ βράχου ρέει γάλα, κατά τή μέρα τῆς ἑορτῆς, "τήν δποίαν ὀνομάζουν Πανηγύριο, καθ' ᾧν οἱ ιερεῖς ψάλλουν εἰς αὐτήν ὑμνούς καθ' δλην τήν νύκτα"³.

Τέλος, ὁ FRIESEMANN, τό 1789, ἀναφέρει, δτι στήν παραλία τῆς Βολισσοῦ βλέπει ὁ καθένας νά βράζει ἡ θάλασσα⁴.

1. ΑΡΓΕΝΤΗ Φ. - ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ ΣΤ. Ἡ Χίος παρά τοῖς γεωγράφοις καὶ περιηγηταῖς, σελ. 188 (α' τόμος)

2. Η σημερινή δνομασία τῆς περιοχῆς εἶναι "Βαρβάρινθος"

3. ΑΡΓΕΝΤΗ Φ. - ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ ΣΤ. Ἡ Χίος παρά τοῖς γεωγράφοις καὶ περιηγηταῖς, σελ. 205 (α' τόμος)

4. ΑΡΓΕΝΤΗ Φ. - ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ ΣΤ. Ἡ Χίος παρά τοῖς γεωγράφοις καὶ περιηγηταῖς, σελ. 805 (β' τόμος)

Ο ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ

Κυριότερος βιογράφος και συντάκτης τῆς Ἀκολουθίας τῆς Ἁγίας Μαρκέλλας, πού ψάλλεται κάθε χρόνο, κατή τήν ήμέρα τῆς μνήμης της, στίς 22 Ιουλίου, ἡταν ὁ Ὄσιος Νικηφόρος, ὁ Χίος.

Ο Ιερός Νικηφόρος γεννήθηκε γύρω στό 1750, στά Καρδάμυλα, και τό οίκογενειακό του ἐπώνυμο ἡταν Γεώργιος. Οι γονεῖς του, γιά νά σωθεῖ ἀπό μιά λοιμωχή νόσο τόν "Ἶταξαν" στή Νέα Μονή, δπου και ὑπηρέτησε σάν δόκιμος ἑνα μικρό χρονικό διάστημα. Ἀφοῦ φοίτησε στή Δημόσια Σχολή τῆς Χίου, ἐπανήλθε στή Νέα Μονή, χειροτονήθηκε διάκονος και στή συνέχεια, ὑπηρέτησε, γιά πολλά χρόνια, σάν ιεροδιδάσκαλος στά Σχολεῖα τῆς Χίου. Τό 1802, σέ μιά δύσκολη περίοδο, γιά τή Νέα Μονή, λόγω ἑνός προστίμου 600.000 γροσίων, πού τῆς εἶχε ἐπιβληθεῖ, καθώς και ὑπονοιών, γιά κακή διαχείριση, τοῦ ἀνατέθηκαν τά καθήκοντα τοῦ ἡγουμένου, ἐπειδή ἡταν ἀκτήμονας, ἀσκητικός και ἀξιος ἐμπιστοσύνης. Σύντομα ἀποσύρθηκε στά Ρεστά, δπου μόνασε και συναναστρεφόταν μέ πνευματικούς ἀνθρώπους, δπως τόν Ἰωσήφ, τόν ἔξ Ἀγράφων, τόν Μακάριο Κορίνθου, τό Νείλο Καλόγνωμο, τόν δάσκαλό του Ἀθανάσιο, τόν Πάριο, και, μέ μερικούς ἀπό τούς νεομάρτυρες, στούς δποίους δίδαξε τήν ἐμμονή στή χριστιανική πίστη, δπως τόν Ἀγ. Δημήτριο, τόν Πελοποννήσιο, τόν Ἀγ. Μάρκο, τό Νέο και τόν Ἀγ. Ἀγγελῆ.

Στίς ἐπισκέψεις του στά χωριά, σάν ιεροκήρυκας, κήρυττε τό λόγο τοῦ Θεοῦ μέ σαφήνεια και ἀπλότητα, ἐπισκεπτόταν και θεράπευε τούς ἀσθενεῖς και, παράλληλα, παρώτρυνε τούς κατοίκους νά φυτεύουν δένδρα. Ο ίδιος δενδροφύτευσε μέ πεῦκα, ἐλιές, συκιές και κυπαρίσσια τήν περιοχή τῶν Ρεστῶν, πούλησε τό πατρικό του κτῆμα και διέθεσε τά χρήματα γιά δενδροφυτεύσεις, τίς δποίες, μάλιστα, ωρίζε συχνά και σάν ἐπιτίμιο, κατά τήν Ἐξομολόγηση.

Διακρίθηκε και σάν ιστορικός συγγραφέας. Στό ἔργο του περιλαμβάνεται και τό "Νέον Λειμωνάριον" τό δποῖο

έξεδωκε στή Βενετία, τό 1819. Πρώτος συλλέκτης τῆς ὅλης τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ὑπῆρχε ὁ Ἅγιος Μακάριος Κορίνθου, μέ συνεργάτη του τόν Ἀθανάσιο τόν Πάριο. Ὁ δσιος Νικηφόρος συμπλήρωσε τό ἡμιτελές βιβλίο τοῦ Ἅγ. Μακαρίου, γράφοντας, χυρίως, βίους καί ἀσματικές ἀκολουθίες Ἅγιων τῆς Χίου, μεταξύ τῶν ὅποίων καί τῆς Ἅγ. Μαρκέλλας. Ὁ Ἅγιος Νικηφόρος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίω, κατά πᾶσαν πιθανότητα, τό καλοκαίρι τοῦ 1821, ἐνῷ ἡμέρα μνήμης του δρίστηκε ἡ 1η Μαΐου.¹

‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης κ. Διονύσιος ἀπονέμει κάθε χρόνο,
ἐκ μέρους τοῦ Ι. Προσκυνήματος,
χρηματικά βοηθήματα σέ ἀπορα παιδιά τῆς Χίου.

1. Βλέπε σχετικά ΣΑΡΡΟΥ Κ. ΑΙΜΙΛΙΑΣ Βίος τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Χίου. Ἀπό τό NEON ΧΙΑΚΟΝ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, ἐν Ἀθήναις 1930, σελ. 216

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ
ΠΑΡΘΕΝΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ

ΤΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΧΙΟΥ

ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΜΕΝ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΥΠΟ^Δ
ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΤΙΝΟΣ
ΔΙΟΡΘΩΘΕΙΣΑ ΔΕ ΠΑΡΑ
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΤΟΥ ΧΙΟΥ¹

Ψαλλομένη τῇ 22ῃ Ἰουλίου

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετά τόν “Προοιμιακόν”, τό “Μακάριος ἀνήρ”. Εἰς τό
“Κύριε ἐκέρδαξα”, ίστωμεν Στίχους η' καὶ ψάλλομεν,
πρῶτον τῆς Ἰσαποστόλου Μαγδαληνῆς δ',² εἴλια τῆς Ἀγίας
Μαρκέλλης, τά κάτωθι, εἰς δ'.

‘Ιχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων

Τῆς Ἀθληφόρου Μαρκέλλης, τήν μνήμην σήμερον, ἐν
ἐτησίοις ὑμνοῖς, ἔορτάσωμεν πάντες, φιλέορτοι ἐνδόξως,
ἥτις Χριστῷ, τῷ Κυρίῳ παρίσταται, ἐκδυσωποῦσα
ἀπαύστως ὑπέρ ἡμῶν, τῶν ἐκ πόθου εὐφημούντων αὐτήν
(Δίς)

1. Σάν πηγή γιά τή συγγραφή τῶν βιογραφικῶν πληροφοριῶν καὶ τῆς
ἀκολουθίας τῆς Παρθενομάρτυρος, ὁ Νικηφόρος ὁ Χιος χρησιμοποιήσε ἐνα
παλιό χειρόγραφο ὑπόμνημα, γραμμένο στά Ἑλληνικά, τό δποτο ἀντέγραψε
καὶ διόρθωσε.

2. Στόν παντηγυρίζοντα Ἱ. Ναό τῆς Ἀγ. Μαρκέλλας, ἡ ἀκολουθία τῆς Ἀγ.
Μαγδαληνῆς ψάλλεται τήν παραμονή. Συνεπώς στόν Ἐσπερινό ψάλλονται
μόνο τά 3 στιχηρά τῆς Ἀγ. Μαρκέλλας σέ 6.

Ἡ Νῆσος Χίος καυχάσθω, δτι ἔξήνθησε, τό παρθενίας ἀνθος, τό θεόβλαστον δντως, τήν ἐνδοξον Μαρκέλλαν, ἡπερ ἀεί, τῷ Κυρίῳ παρίσταται, ἐκδυσωπούσα ἀπαύστως ὑπέρ αὐτῆς, παρρησία καί τοῦ Κόσμου παντός.

Τήν ίεράν καί λαμπράν σου, μνήμην δοξάζοντες, Μαρκέλλα μακαρία, καί πιστῶς ἐκτελοῦντες, βοῶμεν σοι σύν πόθῳ, ρῦσαι ἡμᾶς, τῆς φλογός τῆς κολάσεως, καί τῶν βελῶν τοῦ βελίαρ, ταῖς πρός Χριστόν, ἵκεσίαις σου πανεύφημε.

Δόξα... Ἡχος πλ. α'

Δεῦτε λαοί, ἀσματικοῖς στέμμασι, τήν ίεράν τοῦ Χριστοῦ, καί ἀμωμον Νύμφην Μαρκέλλαν σήμερον καταστέψωμεν, τήν τόν ἀρχένακον δφιν καταπατήσασαν· ταῖς γάρ παρά τοῦ ἀσελγοῦς αὐτῆς πατρός, ἀλγειναῖς μαστιγώσεσιν, ὡς ἀδάμας στερρός μή ἐνδοῦσα, καί τήν αὐτοῦ ἀνόσιόν τε καί ἀθεσμον μίξιν ἀποβαλοῦσα, τούς μαστούς ἀφήροηται, καί τήν θεόφρονα κεφαλήν αὐτῆς ἐκτέμηται· δθεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος παρέστη, ὡς παρθένος φρονίμη, σύν Ἰσιδώρῳ τῷ Θείῳ, καί Μυρόπῃ τῇ ἐνδόξῳ, καί τῇ Ὁσίᾳ Μαρτώνῃ, τοῖς πρό αὐτῆς ἐν Χίῳ διαλάμψασι, καί προστάται αὐτῆς γενομένοις, διηνεκῶς, πρεοβεύοντα ὑπέρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καί νῦν. Ἡχος ὁ αὐτός.

Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, τῆς ἀπειρογάμου Νύμφης εἰκών διεγράφη ποτέ. Ἐκεὶ Μωϋσῆς διαιρέτης τοῦ ὑδατος· ἐνθάδε Γαβριὴλ ὑπηρέτης τοῦ θαύματος. Τότε τόν βυθόν ἐπέζευσεν ἀβρόχως Ἰσραήλ· νῦν δέ τόν Χριστόν ἐγέννησεν ἀσπόρως ἡ Παρθένος. Ἡ θάλασσα μετά τήν πάροδον τοῦ Ἰσραήλ ἔμεινεν ἄβατος· ἡ ἀμεμπτος μετά τήν κύησιν τοῦ Ἐμμανουὴλ, ἔμεινεν ἀφθιρος. Ὁ ὅν καί προών, καί φανείς ὡς ἀνθρωπος, Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἐίσοδος, Φῶς Ιλαρόν, τό Προκείμενον τῆς ἡμέρας
καί τά Ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τό Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιος, ἐάν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται, γῆρας γάρ τίμιον, οὐ τό πολυχρόνιον, οὐδέ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρη-

ται· πολιά δέ ἐστι φρόνησις ἀνθρώποις καὶ ἡλικίᾳ γήρως,
βίος ἀκηλίδωτος· εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος ἡγαπήθη καὶ
ζῶν, μεταξύ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη· ἡρπάγη, μή κακία
ἄλλαξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ· βα-
σικαία γάρ φαντάτητος ἀμαυροῖ τά καλά καὶ ρεμβασμός
ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἀκακον· τελειωθείς ἐν δλίγῳ,
ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς· ἀρεστή γάρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ
αὐτοῦ· διά τοῦτο ἐσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δέ λαοί
ἰδόντες καὶ μή νοήσαντες, μηδέ θέντες ἐπί διανοίᾳ τό τοι-
οῦτον, δτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς δσίοις αὐτοῦ, καὶ
ἐπισκοπή ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τό Ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαί ἐν χειρί Θεοῦ, καὶ οὐ μή ἀψηται αὐτῶν βά-
σανος· ἔδοξαν ἐν ὁφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι καὶ
ἔλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία
σύντριψμα· οἱ δέ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γάρ ἐν δψει ἀνθρώπων
ἐάν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης, καὶ
δλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται· δτι ὁ Θεός
ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτούς ἀξίους ἑαυτοῦ· ως χρυ-
σόν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ως δλοκάρπωμα
θυσίας προσεδέξατο αὐτούς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν
ἀναλάμψουσι· καὶ ως σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται·
κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύση αὐτῶν
Κύριος εἰς τούς αἰῶνας· οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν
ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοί ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· δτι
χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς δσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπή ἐν τοῖς
ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Παροιμῶν τό Ἀνάγνωσμα

Υἱέ, ἀνοιγε σόν στόμα λόγῳ Θεοῦ, καὶ κρίνε πάντα ὑγιῶς·
ἀνοιγε σόν στόμα καὶ κρίνε δικαίως, διάκρινε δέ πένητα καὶ
ἀσθενῆ· γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὔροήσει; τιμιωτέρα δέ ἐστι λί-
θων πολυτελῶν ἡ τοιαύτη· θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τοῦ
ἀνδρός αὐτῆς· ἡ τοιαύτη σκύλων οὐκ ἀπορήσει· ἐνεργεῖ γάρ
τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ἀγαθά καὶ οὐ κακά· πάντα τὸν χρόνον,
εὐραμένη ἔρια καὶ λίνον, ἐποίησεν εὐχρηστὰ ταῖς χερσίν

αὐτῆς· ἐγένετο ώσεί ναῦς ἐμπορευομένη μακρόθεν· συνάγει
έαυτῆς τόν πλοῦτον· καὶ ἀνίσταται ἐκ νυκτός, καὶ ἔδωκε
βρώματα τῷ οἰκῷ, καὶ ἐργα ταῖς θεραπαίναις· θεωρήσασα
γεώργιον, ἐπρίατο· ἀπό δέ τῶν καρπῶν τῶν χειρῶν αὐτῆς
κατεφύτευσε κτῆμα· ἀναζωσαμένη ἴσχυρῶς τὴν δύσφυν
αὐτῆς, ἤρεισε τούς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἐργον· ἐγεύσατο, διτι
καλόν τό ἐργάζεσθαι, καὶ οὐ σβέννυται ὁ λύχνος αὐτῆς δλην
τὴν νύκτα· ταίς χειρας αὐτῆς ἐκτείνει ἐπί τά συμφέροντα·
τούς πήχεις αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον· χεῖρα δέ αὐτῆς διή-
νοιξε πένητι, καρπόν δὲ ἐξέτεινε πτωχῷ· οὐ φροντίζει τῶν
ἐν οἴκῳ ὁ ἀνήρ αὐτῆς, δταν που χρονίζῃ· πάντες γάρ οἱ πάρ
αὐτῇ ἐνδεδυμένοι εἰσί· δισσάς στολάς καὶ χλαίνας ἐποίησε
τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἐκ δέ βύσσου καὶ πορφύρας ἔαυτῇ
ἐνδύματα, περιβλεπτος δέ γίνεται ἐν πύλαις ὁ ἀνήρ αὐτῆς,
ἥνικα ἔαν κάθηται ἐν συνεδρίῳ μετά τῶν πρεσβυτέρων καὶ
κατοίκων τῆς γῆς· σινδόνας ἐποίησε καὶ ἀπέδοτο τοῖς Φοί-
νιξι, περιζώματα δέ τοῖς Χαναναίοις· ἴσχύν καὶ εὐπρέπειαν
ἐνεδύσατο καὶ εὐφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχάταις, στόμα δέ
αὐτῆς διήνοιξε προστήκοντας, καὶ τάξιν ἐστείλατο τῇ
γλώσσῃ αὐτῆς· στεναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς· σίτα δέ
δικνηρά οὐκ ἔφαγεν· ἀγέστη τά τέκνα αὐτῆς καὶ ἥνεσαν
αὐτήν καὶ ὁ ἀνήρ αὐτῆς ἐπήνεσεν αὐτήν. Πολλαὶ θυγατέρες
ἐποίησαν δύναμιν· πολλαὶ ἐκτήσαντο πλοῦτον· πολλαὶ
εὔρον δόξαν· σύ δέ ὑπέροχεισαι καὶ ὑπερηρας πάσας· ψευδεῖς
ἀρέσκειαι, καὶ μάταιον κάλλος γυναικῶν οὐκ ἔστιν ἐν σοί·
γυνή γάρ συνετή εὐλογεῖται· φόβον δέ Κυρίου αὗτη αἰνείτω·
δότε αὐτῇ ἀπό καρπῶν χειλέων αὐτῆς καὶ αἰνείσθω ἐν πύ-
λαις ὁ ἀνήρ αὐτῆς.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΓΗΝ 'Ηχος α'

Πηγή χαρίτων, ἡ σορός τῆς Θείας Μαρκέλλης δύντως
ἀναδέδεικται, πολλοῖς γάρ ἐν ποικίλοις πάθεσιν οὖσι, προ-
σέτι καὶ ἀβλεψίαν νοσοῦσι, τῇ τοῦ έαυτῆς αἰματος χρίσει,
τὴν θεραπείαν δεδώρηται· δπερ ἀχρι τοῦ νῦν ἐν ταῖς τῆς θα-
λάσσης ἀκταῖς δρᾶται κυματοῦν, καὶ τὴν ἐκείνης ἀδικον,
τοῖς ἀγνοοῦσιν ἐναργῶς δεικνύον σφαγήν· δθεν καὶ ἡμεῖς,
οἱ ἐν ἀσθενείαις, ψυχῶν κατακείμενοι, προσέλθωμεν αὐτῇ

μετά πίστεως, καὶ τῆς πνευματικῆς θεραπείας τευχόμεθα δι' αὐτῆς· ποιεῖ γάρ ὁ Κύριος τό θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν.

Δόξα Ἡχος πλ. β'

Δεῦτε φιλέορτοι πάντες, ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἀθλοφόρου Μαρκέλλης, σήμερον ἀθροισθέντες πνευματικῶς πανηγυρίσωμεν εὐαγχούμενοι· μυστικὴν γάρ ἡμῖν τράπεζαν, τάς ἀριστείας καὶ τούς ἀθλους αὐτῆς πᾶσι προτίθεται, ώς ἐδεσμα τερπνόν καὶ ἔξαιρετον. Ἐνθέως οὖν κορεσθέντες, δοξάσωμεν τόν παντοδύναμον Κύριον, τόν ίσχύν αὐτῇ δόντα, ἀντιστῆναι τῷ ἀρχεκάκῳ δαίμονι, καὶ σύν τοῖς μαστοῖς, τήν τῆς κάρας ἐκτομήν, προθύμως δέξασθαι, παρά τοῦ Ιδίου πατρός. Ἡς ταῖς πρεσβείαις δώρησαι ἡμῖν ὁ Θεός, τό μέγα σου ἔλεος.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Θεοτόκε σύ εἰ ἡ ἀμπελος, ἡ ἀληθινή, ἡ βλαστήσασα τόν καρπόν τῆς ζωῆς· σέ ίκετεύομεν, πρέσβευε Δέσποινα, μετά τῆς Ἀθλοφόρου καὶ πάντων τῶν Ἅγιων, ἐλεηθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ Ἡχος δ', Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν

Τοῖς χοροῖς συνηρίθμησαι, τῶν μαρτύρων ἀοίδιμε, Μαρκέλλα πολύαθλε καὶ πανέντιμε· τοῦ γάρ πατρός σου τήν ἀθεσμόν, βουλήν καὶ ἀνόσιον, βδελυχθεῖσα ώς ἄγνή, τόν αὐχένα ὑπέκλινας, καὶ τήν κάραν σου, ἀπετμήθης καὶ εἴληφας ἀξίως, τῆς ἀθλήσεως τό στέφος, ἀτε νομίμως ἀθλήσασα.

Στίχος Ὑπομένων ὑπέμεινα τόν Κύριον καὶ προσέσχε μοι.

Τῶν βασάνων αἱ λαίλαπες, τῆς ψυχῆς σου οὐκ ἔσεισαν, τόν πύργον τόν ἀσειστον καὶ ἀκλόνητον, μάρτυς Μαρκέλλα στερρόψυχε, ἀλλ' ἔμεινας ἀτρεπτος, ἐπί πέτραν τήν στερράν, τοῦ τά πάντα ίσχύοντος καὶ συνέχοντος, θερμήν δοντως διό σε πανολβία, πρέσβυν εἰς Θεόν πλουτοῦμεν, οἱ σέ τιμῶντες ἐν ἀσμασι.

Στίχος Καὶ ἐστησεν ἐπί πέτραν τούς πόδας μου καὶ κατεύ-

Θυνε τά διαβήματά μου.

Ἐφοινίχθης τοῖς αἵμασι, τῆς σαρκός σου ἀοίδιμε, ὅπερ
ἔξεχύθησαν καὶ γεγόνασι, τῶν ἀσθενούντων ὡς φάρμακα,
ποικίλας ἵώμενα, ἀσθενείας τῶν βροτῶν, ὡς Μαρκέλλα πα-
νεύφημε, ὅθεν ἴσταμαι, τῇ σορῷ τῶν λειψάνων καὶ βοῶ σοι,
Καλλιμάρτυς τοῦ Κυρίου, καμοί τὴν ἴασιν δώρησαι.

Δόξα, Ἡχος β'

Παρθενικοῖς αἵμασιν, Ἀθληφόρε Μαρκέλλα φοινιχθεῖσα,
τῷ οὐρανίῳ Νυμφίῳ πάγκαλος Νύμφη ἀνέδειχθης, ὑπέρ οὖ
τάς αἰκίας, παρά τοῦ σοῦ ἀνοσίου πατρός, ὑπήνεγκας παν-
θαύμαστε, καὶ τὴν ἐρίτιμόν σου χεφαλήν, ὑπέρ τηρήσεως
ἀκριβοῦς τοῦ θείου νόμου, σύν τοῖς μαστοῖς ἀπετμήθης,
ἐλέγχουσα αὐτοῦ τό τῆς ἀκολασίας ξενήκουστον τόλμημα·
ὅθεν, ὡς παρθένος, μετά τῶν φρονίμων συναγάλλη παρθέ-
νων, καὶ ὡς τοῦ νόμου φύλαξ ἀκριβής, μετά τῶν Μακκαβαί-
ων καὶ τοῦ θείου Προδρόμου συνδοξάζη, μεθ' ὧν πρέσβευε
ὑπέρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καί νῦν, Θεοτοκίον

Χαῖρε Μαρία Θεοτόκε, ὁ Ναός ὁ ἀκατάλυτος, μᾶλλον δέ
ὁ ἄγιος, καθώς βοῶς ὁ Προφήτης, ἄγιος ὁ Ναός σου, θαυμα-
στός ἐν δικαιοσύνῃ.

Νῦν ἀπολύεις... Τρισάγιον καὶ τό Ἀπολυτίκιον

“Ἡχος α’, Τοῦ λίθου σφραγισθέντος

Τοῦ Κυρίου τοῖς νόμοις, καὶ τοῖς θείοις διδάγμασι, πειθο-
μένη Μαρκέλλα καὶ ἀμέμπτως φυλάττουσα, τὴν βίαν πτοη-
θεῖσα τοῦ πατρός, ὡς Νύμφη ἀκήρατε Χριστοῦ, ἐν τοῖς
δρεσιν ηὐλίζου, ἐν οἷς διώκων εύρισκει καὶ κτείνει σε· δόξα
τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ
ἐνεργοῦντι διά σοῦ, πᾶσιν ἱάματα.

“Ἔτερα

✓ “Ἡχος δ’, Ταχύ προκατάλαβε

Παρθένος ἀκήρατος, καὶ ἀθληφόρος σεμνή, ἐδείχθης
ἀθλήσασα, ὑπέρ τοῦ νόμου Χριστοῦ, Μαρκέλλα πανεύφημε·

δθεν τῶν λαμάτων, ἀναβλύζεις τὴν χάριν, πᾶσι τοῖς προσιοῦσι, τῇ θεῷ σου πρεσβείᾳ, πρεσβεύουσα Κυρίῳ, ὑπέρ τῶν τιμώντων σε¹.

Δόξα, Ἡχος α', Τοῦ Λίθου σφραγισθέντος

Τῆς ἀγνείας τὸ ρόδον καὶ τῆς Χίου τό βλάστημα, τήν Ἀγίαν Μαρκέλλαν ἐν φόρμῃσι εὐφημίσωμεν. Τιμθεῖσα γάρ χειρὶ τῇ πατρικῇ, ώς φύλαξ ἐντολῶν τῶν τοῦ Χριστοῦ, ρῶσιν νέμει καὶ κινδύνων ἀπαλλαγήν, τοῖς πρόσις αὐτήν κραυγάζουσι· δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἴσχύν, δόξα τῷ σέ θαυμαστώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διά σοῦ, πᾶσιν λάματα².

Καὶ νῦν, Θεοτόκιον

Τοῦ Γαβριήλ φθεγξαμένου σοι Παρθένε τό Χαῖρε, σύν τῇ φωνῇ ἐσαρκοῦτο δ τῶν δλων Δεσπότης, ἐν σοί τῇ ἀγίᾳ κιβωτῷ, ώς ἔφη δ δίκαιος Δαυΐδ· ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τόν Κτίστην σου. Δόξα τῷ ἐνοικήσαντι ἐν σοί, δόξα τῷ προελθόντι ἐκ σοῦ, δόξα τῷ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς διά τοῦ τόκου σου.

Ἀπόλυτοις

προστάσια καὶ νομιμούσας ἀποδομῆς λαμή Ο'
υπογειούσι τῷ πικρού δὲ τούτῳ λιγογράφη νότο μεταξύ
(1981) πολύτελη δὲ πλάκα στολή η οποία
προστάσια καὶ πολλή επιμέλεια στολή δηλαδή λαμή

-
1. Τό ἀπολυτίκιο αὐτό περιέχεται στό ΜΕΓΑ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ, ἐκδοσις Ἀποστ. Διακονίας, Ἀθῆναι 1988, σελ. 423
 2. Τό ἀπολυτίκιο αὐτό συντάχθηκε ἀπό τόν Μ. Υμνογράφο τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας μοναχό Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη, ἐγκρίθηκε ἀπό τήν Ἱ. Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδας καὶ περιέχεται στό Συμπλήρωμα (Ἐπίμετρον) τοῦ ΜΕΓΑΛΟΥ ΩΡΟΛΟΠΟΥ, ἐκδοσις "Αστέρος", Ἀθῆναι 1973, σελ. 164

σοι γέλοτα και νιώνεις τις πάντας να τόπους νάντιας γενεθλίων με την ομορφιά της σαν παραμύθια. Το παρόν παρατίθεται σαν απόγευμα της ηλικίας μας, όπου τα πάντα γίνονται διαφορετικά από τα παραπάνω.

Στην επόμενη σελίδα της παρατήσης αναφέρεται την παραπάνω σημείο της παρατίθεται σαν απόγευμα της ηλικίας μας, όπου τα πάντα γίνονται διαφορετικά από τα παραπάνω.

‘Ο Μακ. Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ. Διόδωρος,
Χιώτης στήν καταγωγή, κατά τή διάρκεια τῆς ἐπίσκεψής του
στήν Αγ. Μαρκέλλα (4 Ιουλίου 1981).
Δεξιά, διακρίνεται ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χίου κ. Διονύσιος.

ΕΙC ΤΟΝ ΟΡΘΟΝ

ενταῦθα πόλιν την τελευταῖς ἡμέραις αὐτοῖς νήπιοι επάλειψαν
καὶ γέφυραί τους ὁφέτοις ποταμὸν ἐγένετο δούλειον τοῦ ποταμοῦ
τοῦ ποταμοῦ νεαρού οὐδὲν τοῦ ποταμοῦ οὐδὲν τοῦ ποταμοῦ
Μετά τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Τόν τάφον σου Σωτήρ.

Ρανίσι τῶν σεπτῶν, καὶ πανάγνων αίμάτων, ἀπέπνιξας
σοφή, Ἀθληφόρε Μαρκέλλα, βελίαρ τόν κάκιστον,
ἐκχυθέντων σαρκίου σου· διθεν εἰληφας, παρά Θεοῦ στέφος
δόξης· διό πρέσβευε, ὑπέρ ήμῶν πρός τόν Κτίστην, Μαρτύ-
ρων διμότροπε.

Δόξα, Καί νῦν, Θεοτοκίον

Α νύμφευτε ἀγνή, Θεοτόκε Παρθένε, ή μόνη τῶν πιστῶν,
προστασία καὶ σκέπη, κινδύνων καὶ θλίψεων καὶ δεινῶν πε-
ριστάσεων, πάντας λύτρωσαι, τούς ἐπί σοί τάς ἔλπιδας, κό-
ρη ἔχοντας, καὶ τάς ψυχάς ήμῶν σῶσον, ταῖς θείαις πρε-
σβείαις σου.

Μετά τὴν β' Στιχολογίαν, Κάθισμα

Τόν τῶν Σταυρῶν

Ταῖς τῶν βασάνων τρικυμίαις Μαρκέλλα, οὐκ ἐποντίσθης,
ἀλλ' ἐν δρυμῷ ἀκλύστῳ, κυβερνωμένη χάριτι ἐνθέω Χριστοῦ,
ἔφθασας πανόλβιε, ώς Παρθένος καὶ Μάρτυς, ἐνθα τήν
ἀτάραχον, εὔρες δοντως γαλήνην, ὑπέρ ήμῶν πρεσβεύουσα
Χριστῷ, τῶν μετά πόθου, τελούντων τήν μνήμην σου.

Δόξα, Καί νῦν, Θεοτοκίον

Τῶν ἀκαθάρτων λογισμῶν μου τά πλήθη, καὶ τῶν ἀτόπων
ἐννοιῶν τάς νιφάδας, τίς ἔξειπτεῖν δυνήσεται Πανάμωμε; τάς
ἐπαναστάσεις δέ τῶν ἀσάρκων ἔχθρῶν μου, τίς
ἔκδιηγήσεται, καὶ τήν τούτων κακίαν; ἀλλά τῇ σῇ πρεσβείᾳ
ἀγαθή, τούτων μοι πάντων, τήν λύτρωσιν δώρησαι.

Μετά τόν Πολυέλεον, Κάθισμα.

·Ηχος α', Τόν τάφον σου Σωτήρ

Μαρκέλλης τήν σεπτήν, έορτάσωμεν μνήμην, ἀπήμβλυνε
καί γάρ, τοῦ βελίαρ τά κέντρα, καί στέφος ἀπείληφεν, ἐκ Θε-
οῦ τῆς ἀθλήσεως, φ παρίσταται, μετά Ἀγγέλων ἐν δόξῃ, καί
πρεσβεύοντα, οὐ διαλείπει σωθῆναι, τούς πόθῳ τιμῶντας
αὐτήν.

Δόξα, Καί νῦν, Θεοτοκίον

Φωτί σου ἀγαθή, τήν ἐν σκότει ψυχήν μου, καταύγασον
Ἀγνή, καί τήν πώρωσιν λῦσον καί δίδαξον πράττειν με, τοῦ
Υἱοῦ σου τό θέλημα, δπως ἀφεσιν τήν τῶν πολλῶν μου
πταισμάτων, εὑρω Πάναγνε, καί τοῦ πυρός τοῦ ἀσβέστου,
ρυσθῶ ταῖς πρεσβείαις σου.

Οι Ἀναβαθμοί. Τό α' Ἀντίφωνον τοῦ ὁ' ήχου.

·Ἐκ νεότητός μου πολλά, πολεμεῖ με πάθη· ἀλλ' αὐτός
ἀντιλαβοῦ, καί σῶσον Σωτήρ μου. (δίς)

Οι μισοῦντες Σιών, αἰσχύνθητε ἀπό τοῦ Κυρίου, ὡς χόρ-
τος γάρ πυρί ἔσεσθε ἀπεξηραμμένοι. (δίς)

Δόξα...

·Αγίω Πνεύματι, πᾶσα, ψυχή ζωοῦται, καί καθάρσει
ύψοῦται, λαμπρύνεται, τῇ τριαδικῇ Μονάδι ιεροκρυφίως.

Καί νῦν...

·Αγίω Πνεύματι, ἀναβλύζει τά τῆς χάριτος ρεῖθρα,
ἀρδεύοντα, μπασαν τήν Κτίσιν, πρός ζωογονίαν.

·Προκείμενον: Εἰσάκουσον ὁ Θεός τῆς φωνῆς μου, ἐν τῷ
δέεσθαι με πρός σέ.

Στίχ. ·Από φόβου ἔχθροῦ ἔξελοῦ τήν ψυχήν μου.

Εἴτα τό Εὐαγγέλιον

·Ἐκ τοῦ κατά Ματθαῖον...

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τά μέρη Τύρου καί
Σιδώνος. Καί ίδού γυνή, Χαναναία, ἀπό τῶν ὄρίων ἐκείνων

έξελθούσα, ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα· Ὁ Ελέησόν με, Κύριε, νίέ Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου καιῶς δαιμονίζεται. Ὁ δέ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί αὐτοῦ, ἤρωτων αὐτὸν λέγοντες· Ἀπόλυτον αὐτήν, διτι χράζει δπισθεν ἡμῶν. Ὁ δέ ἀποκριθείς εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην, εἰ μή εἰς τά πρόβατα τά ἀπολωλότα οἶκου Ἰσραὴλ. Ἡ δέ ἐλθούσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. Ὁ δέ ἀποκριθείς εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλόν λαβεῖν τόν ἄρτον τῶν τέχνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δέ εἶπε· Ναί, Κύριε· καὶ γάρ τά κυνάρια ἔσθιει ἀπό τῶν ψιχίων, τῶν πιπτόντων ἀπό τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. Τότε ἀποκριθείς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ω γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! Γεννηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ίάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπό τῆς ώρας ἐκείνης.

·Ο Ν' Ψαλμός.

Δόξα, Ταῖς τῆς Ἀθληφόρου...

Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

·Ιδιόμελον. Ἦχος β'

Στιχ. Ὁ Ελέησόν με ὁ Θεός...

Παρθενικοῖς αἷμασιν, Ἀθληφόρε Μαρκέλλα φοινιχθεῖσα, τῷ οὐρανίῳ Νυμφίῳ πάγκαλος Νύμφη ἀνεδείχθης, ὑπέρ οὖ τάς αἰκίας, παρά τοῦ σοῦ ἀνοσίου πατρός ὑπήνεγκας πανθαύμαστε, καὶ τήν ἐρίτιμόν σου κεφαλήν, ὑπέρ τηρήσεως ἀκριβοῦς τοῦ θείου νόμου, σύν τοῖς μαστοῖς ἀπετυήθης, ἐλέγχουσα αὐτοῦ τό τῆς ἀκολασίας ξενήκουστον τόλμημα· διθεν ὡς παρθένος, μετά τῶν φρονίμων συναγάλλη παρθένων, καὶ ὡς τοῦ νόμου φύλαξ ἀκριβής, μετά τῶν Μακκαβαίων καὶ τοῦ θείου Προδρόμου συνδοξάζη, μεθ' ὧν πρέσβευε ὑπέρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

·Ο Κανών τῆς Ἀγίας¹

– ·Ωδὴ α'. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τό στόμα μου

·Ανόσιον βούλημα, ἀπωσαμένη ἀοίδιμε, πατρός καὶ παμβέβηλον, ἔλαβες θάνατον, διθεν εἴληφας, στεφάνους τούς τῆς

1. Η ἀκροστιχίδα τοῦ Κανόνα εἶναι ἀλφαριτική.

νίκης, παρά τοῦ θεσπίσαντος δρους τῆς φύσεως.

Βαφεῖσα πανεύφημε, τῆς τῶν αἰμάτων ραντίσμασι, τῷ Κτίστῃ προσήνεξαι, ὡς Νύμφη ἄσπιλος, καὶ ἀμώμητος, Μαρκέλλα καλλιμάρτυς, εἰς τά ὑπερχόσμα αὐτοῦ βασίλεια.

Γνοῦσα τὴν ἀθέμιτον, τοῦ σοῦ τεκόντος διάνοιαν, Μαρκέλλα πανθαύμαστε, καὶ ψυχολέτηρα, ἔξω ἐφυγεῖς, τοῦ οἴκου καὶ τοῦ λίζου, ἐρήμοις ἐν δρεσι, Θεῷ σχολάζουσα.

Θεοτοκίον

Σαρκός ὅμοιώματι, ἐπιφανείς δὲ φιλάνθρωπος, ἐκ σοῦ παναμώμητε, κόσμον διέσωσεν, ἀπολλύμενον, καὶ πλάνη ὑπαχθέντα· δθεν σέ γεραιόδομεν καὶ μακαρίζομεν.

Καταβασία

Ἄνοιξα τό στόμα μου, καὶ πληρωθήσεται Πνεύματος, καὶ λόγον ἐρεύξομαι τῇ βασιλίδι μητρί, καὶ ὀφθήσομαι φαιδρῶς παντηγνοίων, καὶ ἀσω γηθόμενος, ταύτης τά θαύματα.

‘Ωδή γ’ Τούς σούς ὑμνολόγους

Δολίως σατᾶν συλῆσαι θέλων, τόν πλοῦν ψυχῆς σου ὃ σεμνῆ, τόν σόν τοκέα ἥγειρε, τῆς παρθενίας φθεῖραί σου, ἀνθος Μαρκέλλα ἔνδοξε, ἀλλά ἥττήθη καὶ πέπτωκεν.

Ἐνδέδειξαι Νύμφη τῷ Κυρίῳ, ώραία Μαρκέλλα τῇ στολῇ, τῇ πορφυρᾷ τοῦ αἵματος, δπερ ἀγνῶς ἐκκέχυται, ἐκ τοῦ σεμνοῦ σαρκίου σου, Παρθενομάρτυς ἀείμνηστε.

Ζωήν τὴν ἀΐδιον ποθοῦσα, προέκρινας θάνατον ζωῆς, ἢ μέν γάρ τάχος λύεται, ὁ δέ τὴν αἰωνίζουσαν, Μάρτυς ζωήν προύξενησε, καὶ ἀφθαρσίας τόν στέφανον.

Θεοτοκίον

Νεφέλη ὑπάρχεις λευκοτάτη, σταγόνας πιστοῖς, ἔξ οὐρανοῦ, διμβροῦσα καὶ ἀνίσχουσα, δικαιοσύνης ἥλιον, δοτις τό σόν ἀξίωμα, πάντων ὑπέρτερον ἔδειξε.

Καταβασία

Τούς σούς ὑμνολόγους Θεοτόκε, ὡς ζῶσα καὶ ἀφθονος πη-

γή, θίασον συγκροτήσαντας, πνευματικόν στερέωσον· καὶ ἐν τῇ Θείᾳ δόξῃ σου, στεφάνων δόξης ἀξίωσον.

Κάθισμα Μεσόδιον

Τίχος πλ. δ'. Τήν σοφίαν καὶ λόγον

+ Τῆς Μαρκέλλης τήν πάλην ἀναπολῶν, καὶ τούς ἄθλους ἐκπλήττομαι κατά νοῦν, πῶς τό θῆλυ ἰσχυσε, καὶ γενναίως ἡνδρίσατο, τοῦ Σατάν τό θράσος, νικῆσαι καὶ φρύαγμα, τοῦ Χριστοῦ τῇ χάριτι, τοῦ πλάστου τῆς φύσεως· δθεν ἀνυμνοῦντες, τήν αὐτῆς πάντες νίκην, συμφώνως βοήσωμεν, πρός αὐτήν μετά πίστεως, Ἀθληφόρε πανεύφημε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἀφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἔορτάζουσι πόθῳ, τήν ἀγίαν μνήμην σου.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Παναγία Παρθένε, Μήτηρ Θεοῦ, τῆς ψυχῆς μου τά πάθη τά χαλεπά, ίασαι δέομαι καὶ συγγνώμην παράσχου μοι, τῶν ἐμῶν πταισμάτων, ἀφρόνως ὡν ἐπραξα, τήν ψυχήν καὶ τό σῶμα, μολύνας ὁ ἄθλιος· οἶμοι τί ποιήσω, ἐν ἐκείνῃ τῇ ώρᾳ; ἦγίκα οἱ Ἀγγελοι, τήν ψυχήν μου χωρίζουσιν, ἐκ τοῦ ἄθλίου μου σώματος; τότε Δέσποινα, βοήθειά μοι γενοῦ, καὶ προστάτις θερμότατος· σέ γάρ ἔχω ἐλπίδα ὁ ἀνάξιος δοῦλος σου.

Ωδὴ δ' Τήν ἀνεξιχνίαστον

Ἄβην ἐπανθοῦσα Μαρκέλλα σεμνή, ἔχουσα ἀθλήσεως ἦνυσας, δρόμον διόπερ, νῦν παρίστασαι Θεῷ, οὖ ἐρως σήν κατέφλεξε, ψυχήν καὶ καρδίαν ἀοίδιμε.

Θάλασσαν ἔξεψυγες τήν τῶν παθῶν, τῶν πολυταράχων καὶ ἐδραμες, ἐν τῷ λιμένι, τῷ ἀκλύστῳ τοῦ Θεοῦ, ἐνθα Μαρτύρων τάγματα, πέλουσι Μαρκέλλα πανέντιμε.

Τὸν τόν τοῦ ὅφεως, δηνπερ Ἀδάμ, πόθῳ τῆς θεώσεως πέποκε, Μάρτυς Μαρκέλλα, μή πιοῦσα ως σοφή, αὐτόν πανσόφως ἥσχυνας, δθεν σου τήν μνήμην γεραίρομεν.

Θεοτοκίον

Ἡ πανυπερθαύμαστος Μήτηρ Θεοῦ, λάμψον μετανοίας

ἀκτίνά μοι, λῆσον τόν ζόφον, τῶν ἀμέτρων μου κακῶν, τούς πονηρούς ἀπέλασον, κόρη λογισμούς τῆς καρδίας μου.

Καταβασία

Τὴν ἀνεξιχνίαστον θείαν βουλήν, τῆς ἐκ τῆς Παρθένου σαρκώσεως, σοῦ τοῦ Υψίστου, ὁ Προφήτης Ἀββακούμ, κατανοῶν ἐκραύγαζε, δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Ωδὴ ε' Ἐξέστη τά σύμπαντα

Κεράνην σε γινώσκομεν, Μαρκέλλα παμμακάριστε, σώζουσαν τούς δίψει ἐκκαέντας, δθεν σύν πόθῳ τῇ σῇ σορῷ ἐστηκώς, δέχομαι τήν ἵασιν παθῶν, ψυχῆς τε καὶ σώματος, ὡς γλυκύρροα νάματα.

Λιμένα ἀτάραχον οἱ ἐν πελάγει πάνσεμνε, δοντες τῆς ζωῆς τῆς ἐπικήρου, ἔχομεν πάντες τόν σὸν Μαρκέλλα Ναόν, δηνπερ σοι ἐδείματο λαός, πόθῳ ὁ χριστώνυμος, εἰς σήν δόξαν καὶ αἶγεσιν.

Μώμους ἀπεδίωξας, ὀλοτελῶς ἀοίδιμε, ἐκ τῆς καθαρᾶς σου διανοίας, οὓς ὁ ἀντάρτης αὐτῇ ἐνέβαλε, καὶ γέγονας ἐμψυχος Ναός, δηνπερ εἰσωκίσατο, ἡ Τριάς ἡ ἀείφωτος.

Θεοτοκίον

Ἐώρακε πάλαι σε, ως θεῖον τόμον ἀχραντε, ἐνθεος Προφήτης ἐν φόροις, ἐγράφη ἐνδον, πατρός εἰς κόσμου χαράν, καὶ ἐσωσε πάντας ως Θεός, πίστει προσκυνοῦντάς σου, τήν ἀπόρρητον γέννησιν.

Καταβασία

Ἐξέστη τά σύμπαντα, ἐπί τῇ θείᾳ δόξῃ σου σύ γάρ ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἐσχες ἐν μήτρᾳ τόν ἐπί πάντων Θεόν, καὶ τέτοκας ἀχρονον Υἱόν, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε, σωτηρίαν βραβεύοντα.

Ωδὴ στ' Τήν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον

Νικᾶται δύναμις ἀπασα, δαιμόνων καὶ ἔχθρῶν τῇ ίσχύι σου, δθεν δεόμεθα, τήν Νήσον πᾶσαν περίσωζε, ήμῶν Μαρκέλλα ἐνδοξε, ταῖς πρεσβείαις σου.

Ἐ ενίζει πάντας ἀοίδιμε, τό θύρωρο τό ἐκ πέτρας χεόμενον,
ἡ σε ἐδέξατο, καὶ νῦν τό σῶμα καλύπτει σου, τέρατα καὶ ση-
μεῖα τελοῦν ἑκάστοτε.

Ο διαρρήξας καὶ σώσας σε, τήν πέτραν ἐκ τοῦ ἄγους
ἀμόλυντον, πατρώας μίξεως, Θεός Μαρκέλλα ἐδόξασε, θαυ-
μάτων ἐνεργείαις καὶ ἐμεγάλινεν.

Θεοτοκίον

Ἡ μόνη πάντων βοήθεια, βοήθησον ἡμῖν κινδυνεύουσι,
καὶ χεῖρα δρεξον, καὶ πρός λιμένα ἐμβίβασον, τῆς σωτηρίας
Κόρη θεοχαρίτωτε.

Καταβασία

Τ ἡν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον, τελοῦντες ἔορτήν οἱ θεό-
φρονες, τῆς Θεομήτορος, δεῦτε τάς χεῖρας κροτήσωμεν τόν
ἐξ αὐτῆς τεχθέντα, Θεόν δοξάζοντες.

Κοντάκιον

Ὕχος γ' Ἡ Παρθένος σήμερον

Ἡ λαμπρά σου ἄθλησις, ὡς καλλιμάρτυς Μαρκέλλα, τῶν
πιστῶν ἐφαίδρυνε, τάς διανοίας ἐνθέως, θάνατον τοῦ ζῆν
ἀνόμως προκρίνειν πάντας, πείθουσα, καὶ γάρ ἐτυθῆς ξί-
φει τήν κάραν, σύν μαστοῖς ὑπό πατρώας, χειρός ὡς δράμα
ὑπέρ τοῦ νόμου Χριστοῦ¹.

Ο Οἶκος

Δ εῦτε οἱ φιλήκοοι, ἀκούσατε καινούς καὶ δισαντήτους
ἄθλους τε καὶ ἀγῶνας, οὓς περὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀμωμος Νύμ-
φη Μαρκέλλα, παρά τοῦ ἀνοσίου αὐτῆς πατρός, ἐν τῇ τῆς
Χίου Νήσῳ, ἐν κώμῃ Βολισσῷ ἡγώνισται, ἐνθα μέχρι τοῦ
νῦν ἐρυθρός ὁ τῆς θαλάσσης ἀφρός ἐν ταῖς ἀκταῖς δρᾶται,
εἰς δήλωσιν τοῦ ἐκχυθέντος παρθενικοῦ αὐτῆς αἵματος· Θέ-

1. Τό ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟ ΜΕΓΑ, ἐκδοσις Ἀποστ. Διακονίας, Ἀθῆναι 1988, πε-
ριέχει καὶ τό ἔξιτης Κοντάκιο ('Ὕχος δ', Ἐπεφάνης σήμερον): Παρθενίας χάρισι
κεκοσμημένη, μαρτυρίου αἵμασι, κατεφοινίχθης Ιερῶς· διθεν ἀξίως δεδόξασαι,
παρθενομάρτυς Μαρκέλλα πανεύφημε.

λων γάρ ὁ ἐναγῆς καὶ ἀνόσιος πατήρ, παρανόμως συμμίγνυσθαι αὐτῇ, οὐκ ἡνέσχετο ἡ ἀοίδιμος, δθεν φεύγουσα καὶ ὑπ' αὐτοῦ διωκομένη, ἔλαβε θάνατον ὑπέρ σωφροσύνης, χερσί πατρικαῖς ἀποτμηθεῖσα σύν τοῖς μαστοῖς, καὶ τὴν ἐρίτιμον αὐτῆς κεφαλήν· διό στέφει οὐρανίω ἐστέφθη, ὡς ἀθλήσασα ὑπέρ τοῦ νόμου Χριστοῦ.

Συναξάριον

Τῇ 22ᾳ τοῦ μηνός Ἰουλίου μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς Ἀγίας Παρθενομάρτυρος, καὶ Ἀθληφόρου τοῦ Χριστοῦ Μαρκέλλης, τῆς ἐκ τῆς Νήσου Χίου.

Στίχοι

Τόν Δαυΐδ ἀκούουσα, Χριστέ μου, λόγον
ἀδικίαν φάσκοντα ἐβδελυξάμην.

Φέρουσα δ' εἰς νοῦν, καὶ Λώτ θυγατρογάμον
Οἴα πέπονθε, πράττειν αἰσχύνης δρᾶμα,
ἐξ ἀνόμου φεύγουσα μιγῆς πατέρος,
βέλει δ' ἐξ αὐτοῦ τρωθεῖσα μιαιφόνῳ
πότμον ὑπέστην ἀδικόθυτον, Σῶτερ.

Μαρκέλλαν πέφνε γεννήτωρ, κακομήχανος ἀνήρ¹.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνήμη τῆς Ἀγίας Μυροφόρου καὶ Ἰσαποστόλου Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.

Στίχοι

Ἄφαις ἀῦλοις ἀπτεταί σου Χριστέ μου,
Μή μου, πρός ἓν ἐφησας, ἀπτου, Μαρία.

Δευτερίη Μαρίη μύσεν εἰκάδι Μαγδαληνή

Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις πρεσβείαις, ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.
Ἄμην.

1. Τό ἐπίγραμμα αὐτό, μέ τούς λαμβικούς στίχους, βρέθηκε χαραγμένο πάνω σέ μαρμάρινη πλάκα στό Ναό τῆς Ἀγ. Μαρκέλλας, δπως ἀναφέρει ὁ Ἀγ. Νικηφόρος ὁ Χίος, πού ἀντλεῖ κι' αὐτή τὴν πληροφορία ἀπό τὰ "Πάτρια".

Ωδή ζ Οὐκ ἐλάτρευσαν

Πόθω μάπαντες, γεραιόρουεν τὴν μνήμην σου, Μαρκέλλα πάνσεμνε, διτὶ ἀντέστης πατρί τῷ μίξιν ἀθέμιτον ἀφρόνως θέλοντι, δθεν ψάλλομεν, εὐλογητός εἰ, Κύριε, ὁ Θεός εἰς τούς αἰώνας.

Ρωμαλέαν, τὴν διάνοιαν ἔκέκτητο παρά τοῦ πλάσαντος, τὸν οὐρανόν καὶ τὴν γῆν, Μαρκέλλα ἡ πάντιμος, δθεν νενίκηκε, τὸν ἀντίπαλον, καὶ συγχορεύει χαίρουσα τοῖς Ἀγγέλοις εἰς αἰώνας.

Σῶμα ἐλιπες, Μαρκέλλα παμμακάριστε, καὶ ἀνελήλυθας, εἰς οὐρανίους σκηνάς, ἐν αἷς πάντες δίκαιοι χαίρουσι ψάλλοντες, ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος καὶ Θεός εὐλογητός εἰ.

Θεοτοκίον

Ἡ Βασίλισσα, τοῦ κόσμου ἡ κυνήσασα, τὸν Βασιλέα Χριστόν, ωῦσαι φθορᾶς καὶ σεισμοῦ, ἐθνῶν ἐπηρείας τε, τοὺς πίστει ψάλλοντας, ὑπερύμνητε, εὐλογημένος πάναγνε, ὁ καρπός τῆς σῆς κοιλίας.

Καταβασία

Οὐκ ἐλάτρευσαν, τῇ κτίσει οἱ θεόφρονες παρά τὸν κτίσαντα· ἀλλὰ πυρός ἀπειλήν, ἀνδρείως πατήσαντες, χαίροντες ἐψαλλον· Υπερύμνητε, ὁ τῶν Πατέρων Κύριος, καὶ Θεός, εὐλογητός εἰ.

Ωδή η' Παῖδας εὐαγεῖς

Τέτρωσαι Μαρκέλλα Ἀθληφόρε, τῷ πόθῳ τῷ τοῦ Δεσπότου σου καὶ ἔρωτι, δθεν τῷ γεννήτορι, ἐλεγες πανεύφημε, τὴν τοῦ Κυρίου ἐντολήν, οὐ παραβαίνω ποτέ, ὑπάρχω γάρ, οἰκέτις ἐκείνου, δηπερ ἀνυμνοῦσι, χοροί πάντες Ἀγγέλων.

Ὑμνους καὶ δεήσεις τῇ Μαρκέλλῃ, προσάξομεν μετά πόθου ταύτη κράζοντες· σῶσον ἡμᾶς μπαντας, Μάρτυς πολυύμνητε, δοξάζοντας τὴν μνήμην σου, τὴν ἀεισέβαστον, ὑπάρχομεν γάρ πάντες σοι δοῦλοι, οἱ περιεστῶτες ἐν τῷ σεπτῷ Ναῷ σου.

Φωτεινόν ἀνάκτορον Χριστοῦ σύ, ἐγένου τῶν Ἀθλοφόρων ἐγκαλλώπισμα, λίθοις τῆς ἀθλήσεως, ἐν ὅπερ κατώκησεν, ὁ τῶν ἀπάντων Κύριος, δηνπερ ἡγάπησας, ἐκ βρέφους ὡς Νυμφίον Μαρκέλλα, φῶν νῦν ἐνωθεῖσα, συγχαίρεις εἰς αἰώνας.

Θεοτοκίον

Πολλαῖς προσβολαῖς ἀμαρτημάτων, κλονούμενοι σοῦ πρός τὴν ἀκλόνητον σκέπην καταφεύγομεν, στήριξον τούς δούλους σου, κατά παθῶν ἐνίσχυσον, καὶ ἐκ σεισμοῦ καὶ λοιμοῦ, ἐθνῶν ἐπιδρομῆς τε Παρθένε, τούς σέ ἀνυμνοῦντας ὡς ὄντως Θεοτόκον.

Καταβασία

Στιχ. Αἶνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ, ὁ τόκος τῆς Θεοτόκου διεσώσατο, τότε μέν τυπούμενος, νῦν δέ ἐνεργοῦμενος, τὴν οἰκουμένην ἀπασαν ἀγείρει ψάλλουσαν τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τά ἔργα καὶ ὑπερψύχοντε, εἰς πάντας τοὺς αἰώνας.

‘Ωδὴ θ’ Ἀπας γηγενῆς

Χλόην τῆς ζωῆς, ζητοῦσα πανύμνητε τὴν ἐπουράνιον, βίον τὸν ἐπίκηρον, οὐδέν τίγήσω, διθεν ἐνήθλησας, τῇ κραταιᾷ τοῦ κτίστου σου, δυνάμει πάνσεμνε, δην νῦν βλέπεις, πρόσωπον πρός πρόσωπον, φῶ Μαρκέλλα Χριστοῦ δούλη πάνσεμνε.

Ψάλλων ὁ Δαβίδ, προφήτης ἐν πνεύματι, φῶ παμμακάριστε, θυγατέρα λέγει σε, τό κατ’ εἰκόνα Θεοῦ τηρήσασαν, Μαρκέλλα καὶ δμοίωσιν, δην νῦν δυσώπησον, τοῦ ρυσθῆναι, ἡμᾶς τῆς κολάσεως, ταῖς ἐνθέοις λιταῖς σου πανεύφημε.

‘Ωραία Χριστοῦ, Νύμφη ἀναδέδειξαι, τῷ τῆς ἀθλήσεως, αἷματι τιμίῳ σου, φῶ ἐρραντίσθης Μαρκέλλα πάνσεμνε, διό περ εἰς σκηνώματα τοῦ σοῦ Νυμφίον Χριστοῦ, ἀντινέχθης ἐντρυφῶσα τέρψεως, τῆς ἐκείνου ως Μάρτυς καλλίνικος.

Θεοτοκίον

Φώτισον Ἀγνή, ψυχῆς μου τά διμάτα, παῦσον τόν κλύδω-

να, τόν ἐπιγινόμενον, ἐκ τῆς δαιμόνων παρενοχλήσεως, καὶ εἰς ὁδόν κατεύθυνον, τῶν θελημάτων Χριστοῦ, τοῦ νοός μου, πάναγνε τὴν ζόφωσιν, δπως πίστει ἀεὶ μακαρίζω σε.

Καταβασία

Ἄπας γηγενής, σκιρτάτῳ τῷ πνεύματι, λαμπαδουχούμενος· πανηγυρίζετα δέ, ἀἄλλων νόων φύσις γεραίρουσα, τά ιερά θαυμάσια τῆς Θεομήτορος, καὶ βοάτῳ Χαίροις παμμάχαριστε, Θεοτόκε ἄγνη ἀειπάρθενε.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ

Γυναίκες ἀκουτίσθητε

† Ἡ Νῆσος Χίος τέρπεται, παλαίσμασι τῆς Μάρτυρος, καὶ πανευφήμου Μαρκέλλης, ἣν περ Χριστός καταστέφει, σύν τοῖς προδιαλάμψασι, τρισίν Ἀγίοις πρότερον, Ἰσιδώρῳ τῷ μάρτυρι, Μυρόπῃ τῇ ἀθληφόρῳ καὶ τῇ ὁσίᾳ Ματρώνῃ.

Ρωσθεῖσα τῇ τοῦ Πνεύματος, ἵσχυΐ τάχος ἔφυγες, πατρός τοῦ σοῦ τήν μανίαν, Μαρκέλλα δούλη Κυρίου, ἐν θαλασσίοις ὑδασιν, ἐν οἷς τήν κάραν τέτμησαι· δι’ δπερ καὶ ἀνέδραμες, εἰς οὐρανίους θαλάμους ὑπέρ ήμῶν δυσωποῦσα.

Θεοτοκίον

Μαρία, καθαρώτατον χρυσοῦν θυμιατήριον, τῆς ἀχωρίτου Τριάδος, δοχεῖον γεγενημένη· ἐν ᾖ Πατήρ τὸ δόκησεν, ὁ δέ Υἱός ἐσκήνωσε, καὶ Πνεῦμα τό Πανάγιον, ἐπισκιάσαν σοι, Κόρη, ἀνέδειξε Θεοτόκον.

† ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ,

Ιστόμεν Στιχ. δ’ καὶ ψάλλομεν Στιχηρά Προσόμοια

“Ηχος β’” Οτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν

Ξίφει τόν αὐχένα σου σεμνή, ἐτεμε τοκεύς καὶ γεννήτωρ, ὁ σός καὶ ἐδραμες, Μάρτυς εἰς Μητρόπολιν τῶν πρωτοτόκων χαρᾶ, καὶ τά κάλλη ἐμβλέπεις νῦν, Τριάδος τῆς Θείας, ἦνπερ δυσωποῦμέν σε, ἐκλιπάρειν ἐκτενῶς, ἵνα σούς ίκέτας λυτρώσῃ τῆς φρικτῆς ἐκείνης Μαρκέλλα, καὶ αἰωνιζούσης καταχρίσεως. (Δίς).

Ἐτι τῆς θαλάσσης οἱ ἀφροί, ἐρυθροί, ω̄ θαῦμα! ὁρῶνται,
Μαρκέλλα πάνσεμνε, ἐνθα σου τό πάντιμον, αἷμα
ἐκκέχυται, οἵς πιστῶς οἱ χριόμενοι, παθῶν ἐκλυτροῦνται,
διά τῆς σῆς χάριτος, ἀνευφημοῦντές σε, ώς Χριστοῦ
ἀκήρατον Νύμφην, τοῦ σέ ἐνεργείαις θαυμάτων, ἔνδοξον
τοῖς πᾶσιν ἀναδείξαντος.

Θῦμα τῷ Δεσπότῃ σου Χριστῷ, ἥχθης ω̄ Μαρκέλλα
εὐῶδες, καὶ παναμώμητον, πάσας δθεν ηὐφρανας, τάς
οὐρανίους ἀρχάς, καὶ μακάρων ἀοίδιμε ψυχάς διό πάντες,
πρέσβυν πρός τόν Κύριον, πιστοί προβάλλομεν, σῶσον
ἐκβοῶντες κινδύνων, καὶ παντοδαπῶν ἐναντίων, Μάρτυς
τοῦ Χριστοῦ τούς ἀνυμνοῦντάς σε.

Δόξα, Ἡχος β'

Τήν τετράχορδον λύραν, τῆς φιλοχρίστου Χίου, τῶν φιλε-
όρτων τό σύστημα εύφημήσωμεν· Ἰσίδωρον τόν ἀθλητήν,
σύν τῇ συνάθλῳ Μυρόπτῃ, καὶ Ματρώνῃ τῇ Ιερωτάτῃ ὁσίᾳ,
μετά Μαρκέλλης τῆς Παρθενομάρτυρος· ἡς τήν θείαν μνή-
μην ἐπιτελοῦμεν σήμερον· Θείω γάρ πόθῳ πυρποληθεῖσα, τῷ
ἀντάρτῃ ἀντέστη, διπερ ἀσώματος ἡ ἀοίδιμος, καὶ τάς
ἐκείνου μηχανάς, ώς ίστόν ἀράχνης, πανσόφως διέλυσε· διά
γάρ Χριστόν τόν Νυμφίον αὐτῆς, τῆς οἰκείας ζωῆς μή φει-
σαμένη, ἀνδρειοφρόνως σφαγήν παρά πατρός ἀκολάστου
ἐδέξατο· δθεν τῇ ἑαυτῆς πατρίδι προστάτις γενέσθαι, σύν
τοῖς λοιποῖς Ἀγίοις, τοῖς ἐν αὐτῇ διαπρέψασι κατηξίωται,
μεθ' ὧν πρεσβεύει πρός Κύριον, ὑπέρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον

Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μον εἰς Σέ ἀνατίθημι, Μήτηρ τοῦ Θεοῦ,
φύλαξόν με ὑπό τήν σκέπην Σου.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ απόλυτις.

ΕΙC ΤΗN ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τά Τυτικά, οί Μακαρισμοί και ἐκ τοῦ Κανόνος τῆς
·Αγίας, ὡδή γ' καὶ στ'

·Απόστολος

·Προκείμενον. ·Ηχος δ'

Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς Ἀγίοις αὐτοῦ.

Στιχ. ·Ἐν Ἑκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν

Πρός Γαλάτας Ἐπιστολῆς Παύλου τό Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. Γ' 23-29. Δ' 1-5)

·Ἄδελφοί, πρό τοῦ ἐλθεῖν τήν πίστιν, ὑπό νόμον
ἐφρουρούμεθα, συγκεκλεισμένοι εἰς τήν μέλλουσαν πίστιν
ἀποκαλυφθῆναι. ·Ωστε ὁ νόμος παιδαγωγός ἡμῶν γέγονεν
εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. ·Ἐλθούσης δέ τῆς
πίστεως, οὐκ ἔτι ὑπό παιδαγωγόν ἐσμεν. Πάντες γάρ υἱοί
Θεοῦ ἐστε διά τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ·Οσοι γάρ εἰς
Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. Οὐκ ἔνι Ἰου-
δαϊος, οὐδέ Ἕλλην· οἰώκ ἔνι δοῦλος, οὐδέ ἐλεύθερος· οἰώκ ἔνι
ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γάρ ὑμεῖς εἰς ἐστέ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
Εἰ δέ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἀρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, καὶ κατ'
ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δέ, ἐφ' δσον χρόνον ὁ κληρο-
νόμος νήπιός ἐστιν, οὐδέν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων
ῶν· ἀλλά ὑπό ἐπιτρόπους ἐστί καὶ οἰκονόμους, ἀχρι τῆς
προθεσμίας τοῦ πατρός. Οὗτῳ καὶ ἡμεῖς, δτε ἡμεν νήπιοι,
ὑπό τά στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἡμεν δεδουλωμένοι· δτε δέ ἥλθε
τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἔξαπέστειλεν ὁ Θεός τὸν Υἱόν
αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπό νόμον, ἵνα
τούς ὑπό νόμον ἔξαγοράσῃ, ἵνα τήν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν.

Ἐναγγέλιον

·Ἐκ τοῦ κατά Μάρκον

(Κεφ. ε' 24 - 34)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἡκολούθει τῷ Ἰησοῦ δχλος πολύς, καί

συνέθλιβον αὐτόν· καὶ γυνή τις οὖσα ἐν δύσει αἰματος ἦτη δώδεκα, καὶ πολλά παθοῦσα ὑπό πολλῶν ιατρῶν καὶ δαπανήσασα τά παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδέν ὡφεληθεῖπα, ἀλλά μᾶλλον εἰς τό χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ δχλῳ δπισθεν, ἥψατο τοῦ ἴματίου αὐτοῦ· ἐλεγε γάρ· δτι κάν τῶν ἴματίων αὐτοῦ ἀψωμαι σωθήσομαι. Καὶ εὐθέως ἔξηράνθη ἡ πηγή τοῦ αἰματος αὐτῆς, καὶ ἐγνω τῷ σώματι, δτι ίαται ἀπό τῆς μάστιγος. Καὶ εὐθέως δ Ἰησοῦς ἐπιγνούς ἐν ἑαυτῷ τήν ἔξ αὐτοῦ δύναμιν ἔξελθοῦσαν, ἐπιστραφείς ἐν τῷ δχλῳ ἐλεγε· τίς μου ἥψατο τῶν ἴματίων; καὶ ἐλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταί αὐτοῦ· βλέπεις τόν δχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις τίς μου ἥψατο; καὶ περιεβλέπετο ίδειν τήν τοῦτο ποιήσασαν. Ἡ δέ γυνή, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα δ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἥλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶτεν αὐτῷ πᾶσαν τήν ἀλήθειαν. Ὁ δέ εἶτεν αὐτῇ· θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὑπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ίσθι ὑγιής ἀπό τῆς μάστιγός σου.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΑ

Χαίροις Νύμφη ἀσπιλε τοῦ Χριστοῦ, ἐνδοξε Μαρκέλλα, καλλιμάρτυς νεοφανής· βλάστημα τῆς Χίου καὶ δόξα καὶ προστάτις, πάντων παθῶν ἀπάλλαξον τούς τιμῶντάς σε.

Πορφυράν ἔξ αἰματος τήν στολήν, ώς περικειμένη, καὶ τό στέφος ἐν κορυφῇ ἔχουσα τό θεῖον, καὶ τήν τῆς παρθενίας, λευκοφαῆ λαμπάδα, κρατοῦσα γέγηθας.

Χλαῖναν παρθενίας πορφυραιγῆ, αἰμασιν οἰκείοις βεβαμένην ἀθλητικῶς, φέρουσα, Μαρκέλλα, τῷ Λόγῳ ἐνυμφεύθης, τιμηθεῖσα τῇ πατρώᾳ χειρί ώς πάνσεμνος¹.

Χαίροις τῶν νοσούντων καταφυγή καὶ τῶν θλιβομένων δξυτάτη ἀπαλλαγή. Χαίροις τῆς Σῆς Νήσου ἀγλαΐσμα καὶ κλέος Μαρκέλλα καλλιμάρτυς χαρᾶς μέ ἐμπλησον².

Κοινωνικόν

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Ἀλληλούϊα.

1. Τό Μεγαλυνάριο αὐτό περιέχεται στόν Η' τόμο τῆς Θρησκευτικῆς καὶ Ήθικῆς Ἑγκυλοπαίδειας, σελ. 735.

2. Τό Μεγαλυνάριο αὐτό περιέχεται στό βιβλίο "ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Θ. : 'Αγ. Μαρκέλλα ή Χιοπολίτις", σελ. 64.

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΝΩΝ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ

ΤΗΣ ΧΙΟΠΟΛΙΤΙΔΟΣ

Παρ' ἀνωνύμου, ὑπογραφομένου "Π.Θ."

(ψαλλομένη εἰς τό ἀγίασμα τῆς Ἀγίας)

Εὐλογήσαντος τοῦ Ιερέως, λέγομεν τόν παρόντα ψαλμόν

ΨΑΛΜΟΣ PMB' 142

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τήν δέησιν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου.

Καί μή εἰσέλθης εἰς κρίσιν μετά τοῦ δούλου σου, δτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν.

Ότι κατεδίωξεν ὁ ἔχθρός τήν ψυχήν μου· ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τήν ζωὴν μου.

Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς, ὡς νεκρούς αἰῶνος· καί ἤκηδίασεν ἐπ' ἐμέ τό πνεῦμά μου, ἐν ἐμοί ἐταράχθη ἡ καρδία μου.

Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων.

Διεπέτασα πρός σέ τάς χειράς μου· ἡ ψυχή μου ὡς γῆ ἀνυδρός σοι.

Ταχύ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἔξελιπε τό πνεῦμά μου.

Μή ἀποστρέψῃς τό πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καί δμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον.

Ἄκουστόν ποίησόν μοι τό πρωΐ τό ἔλεός σου, δτι ἐπί σοι ἥλπισα.

Γνώρισόν μοι, Κύριε, δδόν, ἐν ᾧ πορεύσομαι, δτι πρός σέ ἥρα τήν ψυχήν μου.

Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἔχθρῶν μου, Κύριε· πρός σέ κατέφυγον·

δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τό θέλημά σου, δτι σύ εἶ ὁ Θεός μου.

Τό Πνεῦμά σου τό ἀγαθόν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἐνεκεν τοῦ ὄνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με.

Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου, ἔξαξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχήν μου, καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἔξιλοθρεύσεις τούς ἔχθρούς μου· καὶ ἀπολεῖς πάντας τούς θλίβοντας τὴν ψυχήν μου, δτι ἐγώ δοῦλός σου εἰμί.

Kαὶ εὐθύς τό

Τίχος δ'

Θεός Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὄνόματι Κυρίου.

Στίχοι

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τό ὄνομα τό ἀγιον αὐτοῦ.

Πάντα τά ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὄνόματι Κυρίου ἤμυνάμην αὐτούς.

Παρά Κυρίου ἐγένετο αὗτη, καὶ ἐστι θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Εἴτα τά παρόντα Τροπάρια

Τίχος δ' Ο ιψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ

Οἱ ἐν δεινοῖς καὶ περιστάσεσι δεῦτε, τῇ τῆς Μαρκέλλης θαυμαστῇ ἀντιλήψει πάντες καταφύγωμεν κραυγάζοντες· Ἀθληφόρε λύτρωσαι τούς προστρέχοντας πίστει τῇ θείᾳ προστασίᾳ Σου καὶ γάρ Χριστῷ παρρησίᾳ τῇ πορφυρᾷ Σου καὶ μαρτυρικῇ λαμπρᾷ Ἐσθῆτι, Παρθενομάρτυς παρίστασαι.

Τό ἀπολυτίκιον τοῦ Ἅγιου Νικηφόρου τοῦ Χίου
(τοῦ ὑμνογράφου τῆς Ἅγίας)

Καρδαμύλων τό κλέος καὶ Ρεστῶν τόν Διδάσκαλον, τῆς Νέας Μονῆς τε ίερόν καθηγούμενον· Νικηφόρον ὑμνήσομεν πιστοί, ώς νίκην ἐργασάμενον λαμπράν, κατά δαιμόνων

τοῖς θαύμασι, καὶ ἀγγέλους κατευφράναντα, καὶ ὅσιων τά τάγματα. Δόξα τῷ Σὲ δοξάσαντι Χριστῷ. Δόξα τῷ Σὲ ἀναδείξαντι Μακαρίου τοῦ Κορίνθου μιμητήν μεθ' οὗ ἐν Χίῳ συμψύχως ἐβίωσας.

Δόξα. Τοῦ Κυρίου τοῖς νόμοις...

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον

Οὐ σιωπήσομέν ποτε Θεοτόκε, τάς δυναστείας σου λαλεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰμή γάρ σύ προΐστασσο πρεσβεύουσα, τίς ἡμᾶς ἐρρύσατο ἐκ τοσούτων κινδύνων; τίς δέ διεφύλαξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους; Οὐκ ἀποστώμεν Δέσποινα ἐκ σοῦ· σούς γάρ δούλους σώζεις ἀεί ἐκ παντοίων δεινῶν.

Εἴτα δὲ Ν΄ ψαλμός, καὶ ὁ κανών.

Ἄγία τοῦ Θεοῦ πρέσβειν ὑπέρ ἡμῶν

Ωδὴ α΄ Ἡχος πλ. δ΄ Υγράν διοδεύσας

Σωτῆρα δυσώπει πάντων Θεόν, Μαρκέλλα ἀπαύστως, καὶ ἔξαγαγε συμφορῶν, τούς πίστει προσελθόντας καὶ εὐλαβείᾳ πάσῃ ὑπό τήν σκέπην Σου μάρτυς Κυρίου πανένδοξε.

Ολος ὑπάρχω τῇ ἐμμονῇ, προσβλέπειν ἐν βίῳ παρερχόμενα καὶ θνητά, τόν νοῦν ἀνόρθωσόν μου τά ἀνω βλέπειν μάρτυς ἐν δραι τῷ Ἅγιῳ ὃ κατεσκήνωσας.

Ιατρεύεις ἀπάντων πάθη πολλά, θεράπευσον δθεν, σύν τῷ σώματι τήν ψυχήν, τῶν Σέ φωνούντων πόθῳ, Μαρκέλλα Καλλιμάρτυς ἐπιστασίᾳ Σου.

Θεοτοκίον

Χαῖρε ἀπάντων μόνη ἐλπίς, διάσωσον πάντας, τούς ἐν πίστει καὶ ἀκλινεῖ, προσφεύγοντας ἐλπίδι, Παρθένε Θεοτόκε, τῇ Εὐσπλαχνίᾳ Σου.

Ωδὴ γ΄ Οὐρανίας ἀψίδος

Σῶσον μάρτυς Κυρίου τούς ἀνυμνοῦντας Σε, ἐν ἀληθείᾳ καὶ πόθῳ Μαρκέλλα πάνσεμνε· ως ἂν σωθέντες πρεσβείᾳ Σου, προσβολῶν τοῦ δφεως, Χριστόν δοξάζομεν.

Ολην σχοῦσα καρδίαν, ταῖς νοηταῖς λάμψειν, καὶ θεω-

ρίας ἐκεῖθεν, Μαρκέλλα Καλλίνικη, ἐκλινας τήν κάραν Σου,
τῷ Σῷ πατρὶ τῷ βαναύσῳ, ἀπελθοῦσα χαράν πρός τήν
οὐράνιον.

Λιμένα Σε θεῖον ὡς ἀληθῶς ἔδειξε, ἐν τῇ Νήσῳ τῆς Χίου,
Χριστός δὲ Κύριος· διθεν καταφεύγομεν τῷ Ναῷ Σου, Μαρ-
κέλλα, λαμβάνοντες, ἐκεῖθεν γαλήνην ἀστασίαστον.

Θεοτοκίον

Ὑ περαγία Παρθένε Θεοτόκε Ἀνύμφευτε, τήν παναθλίαν
ψυχήν μου, Ἀγνή ἐπίσκεψαι, καὶ καθαράν αὐτήν δεῖξον με-
τανοίας δάκρυσιν, αὐτήν εὐπρεπίζουσα.

Διάσωσον, ἐκ πάσης ἐναντίας περιστάσεως ἀθληφόρε-
τούς ἐν πίστει τῇ παρρησίᾳ Σου προσφεύγοντας, καὶ Σέ φω-
νοῦντας καλλιμάρτυς Μαρκέλλα.

Ἐ πίβλεψον, ἐν εὔμενείᾳ πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπὶ τήν ἐμήν
χαλεπήν τοῦ σώματος κάκωσιν, καὶ ἵασαι τῆς ψυχῆς μου τό
ἄλγος.

Καὶ μνημονεύει ὁ Ἱερεὺς ἐκείνων, δι’ οὓς ἡ Παράκλησις
τέλεῖται.

Μετά τήν δέησιν, τό ἐπόμενον Κάθισμα

Ἄχος β' Πρεσβεία Θεομή

Πηγή θαυμαστή ίάσεων γέγονεν, Μαρκέλλα σεμνή, ἡ πέτρα
ἡ Σε ἐδέξατο, ίαται γάρ τούς ἀπαντας τό ἐκ ταύτης χεόμενον
νδωρ καὶ χριομένους εὐλαβῶς, εἰς δόξαν Χριστοῦ τοῦ Νυμ-
φίου Σου.

Ωδή δ' Εἰσακήκοα Κύριε

Γεγηθότες βοῶμεν Σοι, Μαρκέλλα ἐκλύτρωσαι, τοῦ δολίου
δράκοντος, καὶ διατήρει ἀσινεῖς τούς ὑμνοῦντας Σε.

Γέγονας Νύμφη τῷ Κυρίῳ ὥραία, ὡς Μαρκέλλα πανέντιμε,
τῇ στολῇ τοῦ αἵματος περιβεβλημένη, καὶ τήν τῆς Παρθενίας
λαμπάδα βαστάζουσα.

Οθεν τούς προστρέχοντας πανταχόθεν, τῷ ἄγιῳ Ναῷ
Σου, ἀφύπνισον ἐξ ὑπνου ἀγνωσίας, πρός ἔργασίαν τῶν

ἐντολῶν τοῦ Δεσπότου Σου.

Θεοτοκίον

Ρῶσιν δίδου Πανάμωμε, ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι, καὶ
κακῶν τά σκιρτήματα, ἀφάνισον καὶ τούτων, τὴν ὁμίχλην
διάλυσον.

·Ωδὴ ε' Φώτισον ἡμᾶς

Τιμία Σου κεφαλή εἰς τήν θάλασσαν ριφθεῖσα, ἀγιάζει τά
ῦδατα, καὶ γάρ χειρί πατρῶα ἐτμήθης, διά τόν Κτίστην Σου.

Σκέπε νῦν ἡμᾶς, ὡ Μαρκέλλα Θεοδόξαστε, ίνα Σου τά
θαύματα ἀεί, κηρύπτομεν λυτρούμενοι, πάστης θλίψεως.

Σωτῆρα Χριστόν κόσμου παντός ἀγαπήσασα, τούτῳ
ἐπομένη, καλοῦντος ἥρας τόν Σταυρόν, Παρθενομάρτυς
Μαρκέλλα τῆς ἀθλήσεως.

Θεοτοκίον

·Ἡ θλησας Σεμνή τοῦ Θεοῦ Μητέρα Θεόνυμφον, καλοῦσα
καὶ λέγουσα θερμῶς Θεοτόκε καιρός, βοηθείας βοήθει μοι.

·Ωδὴ στ' Τήν δέησιν ἐκχεῶ

Τρωθείς τοῦ ἔχθροῦ βέλει μάρτυς, τήν τρωθεῖσαν χειρός
πατρῶας τόξῳ, Σε ἵκετεύω τήν Θεόφρονα Μαρκέλλαν, τά
τραύματά μου θεράπτευσον, καὶ ἀσθενείας τῆς ψυχῆς, τῇ χει-
ρί Σου εἰς τέλος ἀφάνισον.

·Ωράϊσμα καὶ κλέος τῆς Χίου, ἀνεδείχθης καὶ σέμνωμα
θεῖον, τῶν πρός τήν σήν δ' ἀφορώντων πρεσβείαν, δοντως
καταφύγιον καὶ προστασία ἀρραγής ἐκ μέσου ἡμῶν ποι-
οῦσα τά σκάνδαλα.

·Ιατρεῖον νοσημάτων ἐφάνη, ὁ ναός Σου ἀμισθον τοῖς
πᾶσι, καὶ δεινῶν καὶ κακώσεων πλείστων, ἐνταῦθα τήν λύ-
σιν λαμβάνομεν, ἀθληφόρε Κυρίου Νύμφη Χριστοῦ, οἱ
προστρέχοντες ἐνταῦθα ἐκ πίστεως.

Θεοτοκίον

Γενόμενον ἐν πολλοῖς πειρατηροίς, Θεοτόκε ἀνύμφευτε

Μῆτερ, σῶσον με Κόρη τῇ σῇ συμπαθείᾳ σύν Μαρκέλλης πρεσβείαις, ἢν κέκτηται, Χίος ως κλέος ἀλήθως, καὶ θεῖον θησαύρισμα Χάριτος.

Διάσωσον, ἐκ πάσης ἐναντίας περιστάσεως ἀθληφόρες τούς ἐν πίστει τῇ παροησίᾳ Σου προσφεύγοντας, καὶ Σέ φωνοῦντας Καλλιμάρτυς Μαρκέλλα.

Ἄχραντε, ἡ διά λόγου τόν Λόγον ἀνερμηνεύτως, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκοῦσα, δυσώπησον, ώς ἔχουσα μητρικήν παροησίαν.

Ο Ιερεὺς μνημονεύει, ώς δεδήλωται.

Μετά δέ τήν Ἐκφώνησιν.

Κοντάκιον. Ἡχος β' Προστασία τῶν χριστιανῶν

Ἰατρεῖον νοσημάτων νῦν γέγονεν, καὶ τῶν κλονουμένων Μαρκέλλα τό ἔρεισμα, ἡ σὴ πέτρα ἡ σεπτή καὶ ἄγια Σου σορός· ἀλλά πάντοτε ἀκλινῶς τούς προστρέχοντας αὐτῇ, ἀτρώτους τῷ ὑδατι φύλαττε ἐκ κινδύνων καὶ κακῶν δλεθρίων, ἐποπτεύουσα ἐξ οὐρανοῦ, Καλλιμάρτυς συμπαθῶς αὐτούς.

Προκείμενον

Θαυμαστός ὁ Θεός ἐν τοῖς Ἀγίοις αὐτοῦ.

Στιχ. Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Εὐαγγέλιον

Ἐκ τοῦ κατά Λουκᾶν...

Ἐπεν δὲ οἱ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς. Προσέχετε ἀπό τῶν ἀνθρώπων ἐπιβαλοῦσι γάρ ἐφ' ὑμᾶς τάς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσι παραδιδόντες εἰς συναγωγάς καὶ φυλακάς, ἀγομένους ἐπί βασιλεῖς καὶ ἥγεμόνας, ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. Ἀποβήσεται δέ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. Θέσθε οὖν εἰς τάς καρδίας ὑμῶν, μή προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· ἐγώ γάρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἢ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν, οὐδέ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. Παραδοθήσεσθε δέ

καὶ ὑπό γονέων, καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων· καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπό πάντων διά τὸ δνομά μου· καὶ θρίξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μή ἀπόληται. Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχάς ὑμῶν.

Δόξα... Ἡχος β'

Ταῖς τῆς Ἀθληφόρου, πρεσβείαις, Ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τά πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν...

Ταῖς τῆς Θεοτόκου, πρεσβείαις, Ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τά πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Στιχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατά τό μέγια ἔλεός σου, καὶ κατά τό πλῆθος τῶν οἰκτιῷμῶν σου ἐξάλειψον τό ἀνόμημά μου.

Ἡχος πλ. β' Ὄλην ἀποθέμενοι

Νύμφη καλλιπάρθενε τοῦ ἀνω δόξης Νυμφῶνος, Μαρκέλλα Καλλίνικε, βέλει πρῶτον τέτρωσαι, διά τόν Κτίστην Σου, νοερῶς βλέπουσα τόν ἐν Σοί Νυμφίον, ἀγιάζεις τῇ πληγῇ Σεμνή, θαλάσσης ὑδατα ταῖς μαρμαρυγαῖς τοῦ Σοῦ αἵματος, σύν τῷ βέλει τρέχουσα καὶ διωκομένη καὶ φεύγουσα, ξίφει τοῦ πατρός Σου. Μή ἀλλως δυναμένη δέ φυγεῖν, κατακαλύπτει ὁ βράχος Σε, καὶ τήν κάραν τέτμησαι.

Ο Ιερεύς

Σῶσον, ὁ Θεός τόν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τήν κληρονομίαν σου· ἐπίσκεψαι τόν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιῷμοῖς· ὑψώσον κέρας Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων, καὶ κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς τά ἔλεη σου τά πλούσια· πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· ἴκεσίαις τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἀγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ιεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγο-

ρίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τοῦ ἐν ἀγίοις πατρός ἡμῶν Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, τοῦ θαυματουργοῦ· τῆς Ἀγίας Παρθενομάρτυρος Μαρκέλλης τῆς Χιοπολίτιδος· τῶν ἀγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν δσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν ἀγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης· τοῦ ἀγίου (τῆς ἡμέρας), καὶ πάντων σου τῶν ἀγίων. Ἰκετεύομεν σε, μόνε πολυέλεε Κύριε· Ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν δεομένων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Κύριε ἐλέησον μὲν· Μετά δέ τό, Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς,
ἀποτληροῦμεν τάς λοιπάς Ωδάς τοῦ Κανόνος.

Ωδή ζ' Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας

Ἄλγηδόνων παντοίων, καὶ δεινῶν δλεθρίων καὶ πάστης θλίψεως, καὶ φθόνου τῶν δαιμόνων, καὶ μίσους τῶν ἀνθρώπων, Μαρκέλλα διάσωζε, τούς προστρέχοντας ἀεί, τῇ πέτρᾳ τῇ σχισθείσῃ.

Νοσημάτων ποικίλων, χαλεπῶν καὶ κινδύνων, μάρτυς Καλλίνικε, τούς πόθῳ προσιόντας, τῷ ὄντι Σου ρῦσαι, καὶ παντός διαφύλαττε, ἐν πάσῃ ὥρᾳ κακοῦ, τούς πίστει Σε τιμῶντας.

Ἀγιάσματος Θείου, καὶ πηγῆς τῶν ἱάσεων ἡ σορός Σου γέγονεν, Μαρκέλλα πρόξενος, τῇ Νήσῳ ἐν τῇ Χίῳ ἦτις ἀεί καταφεύγει, Σοὶ Μάρτυς πολύαθλε, ἐνθα σῶμα τό σεπτόν, ἡ πέτρα καλύπτει Σου.

Θεοτοκίον

Πασῶν τιμιωτέρα ὑπάρχεις Σεραφείμ, Χερουβείμ τε καὶ ἀνω τάξεων μαρτύρων καὶ δσίων, καὶ πάντων τῶν ἀγίων, Προφητῶν, Ἀποστόλων δέ, Ἱεραρχῶν Πατριαρχῶν, Χριστοῦ Θεοῦ Μῆτερ.

Ωδή η' Τόν Βασιλέα

Σκέπε οὐρανόθεν τούς ἀκλινῶς, ἐν ἐκάστῃ ὥρᾳ προστρέχοντας τῷ σεπτῷ Σου ναῷ, ἐνθα ἐνήθλησας, καὶ ἐν πέτρᾳ τῇ σχισθείσῃ.

Ούρανόθεν ἐφαπλοῦσα τήν προστασίαν Σου, μάρτυς καὶ ἐκεῖθεν τάς λάσεις, διά τοῦ Σοῦ ὑδατος δωρουμένη, εἰς τέλος με θεράπευσον βοῶ Σοι.

Ἴασαι Νύμφη Κυρίου τήν παναθλίαν ψυχήν μου, σύν τῷ σώματι, Ναόν αὐτήν ποιοῦσα, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ Νυμφίου Σου.

Θεοτοκίον

Ροῦν παντοίων δυσχερειῶν καὶ στενώσεων, καὶ θλίψεων ἀποξήρανον, Παρθένε, δυνάμει τῶν θείων πρεσβειῶν Σου.

Ωδὴ θ' Κυρίως Θεοτόκον

Ἄπαντων τῶν κινδύνων, ἔχθρῶν ἐξ ἀοράτων καὶ τῶν ἐν σώματι παντοίων κακώσεων, ἐκλύτρωσαι μάρτυς, τούς εἰς Σέ καταφεύγοντας.

Κλίνον Σου τό γόνυ, τῷ θρόνῳ τῆς Τριάδος, καὶ τῶν κακῶν με ἀπάντων διάσωσον, ὡς σχοῦσα παρρησίαν, Μαρκέλλα Θείφ βήματι.

Ἄνωθεν ἀγγέλους, αἰῶσι συγχορεύεις, καὶ τῶν ἐκεῖθεν τερπνῶν συμμετέχουσα, ἐπιδε ἐξ οὐρανῶν, Μαρκέλλα τούς τιμῶντας Σε.

Θεοτοκίον

Μακάριος Κορίνθου, σύν τῷ Νικηφόρῳ, ἥλθον πρό τῆς πέτρας, ἦ ἐκάλυψε Σε, υστερον δέ ἥλθεν Νεκτάριος ὁ Θεῖος, μεθ' ὃν καὶ τῆς Πανάγηνου σκέπε ἡμᾶς Μαρκέλλα.

Καὶ εὐθύς

Ἄξιον ἐστίν ως ἀληθῶς, μακαρίζειν σε τήν Θεοτόκον, τήν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τήν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τήν ἀδιαφθόρως Θεόν Λόγον τεκοῦσαν· τήν δοντας Θεοτόκον σέ μεγαλύνομεν.

Τήν ὑψηλοτέραν τῶν οὐρανῶν, καὶ καθαρωτέραν λαμπτιδόνων ἥλιακῶν, τήν λυτρωσαμένην, ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας, τήν Δέσποιναν τοῦ κόσμου, ὑμνοῖς τιμήσωμεν.

Σε: 52

Ἄπο τῶν πολλῶν μου ἀμαρτιῶν, ἀσθενεῖ τό σῶμα,
ἀσθενεῖ μου καὶ ἡ ψυχή· πρός σέ καταφεύγω, τὴν Κεχαριτω-
μένην· ἐλπίς ἀπηλπισμένων, σύ μοι βοήθησον.

Δέσποινα καὶ Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ, δέξαι παρακλήσεις,
ἀναξίων σῶν οἰκετῶν, ίνα μεσιτεύσῃς πρός τὸν ἐκ σοῦ τε-
χθέντα· ὃ Δέσποινα τοῦ κόσμου, γενοῦ μεσίτρια.

Ψάλλομεν προθύμως σοὶ τὴν ὠδήν, νῦν τῇ πανυμνήτῳ
Θεοτόκῳ, χαρμονικῶς· μετά τοῦ Προδρόμου, καὶ πάντων
τῶν Ἅγίων, δυσώπει Θεοτόκε τοῦ οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς.

Ἄλαλα τὰ χείλη τῶν ἀσεβῶν, τῶν μή προσκυνούντων, τὴν
εἰκόνα σου τὴν σεπτήν, τὴν ἴστορηθείσαν, ὑπό τοῦ
ἀποστόλου Λουκᾶ, ιερωτάτου τὴν δδηγήτριαν.

Πᾶσαι τῶν Ἅγγέλων αἱ στρατιαί, Πρόδρομε Κυρίου,
Ἀποστόλων ἡ δωδεκάς, οἱ Ἅγιοι πάντες, μετά τῆς Θεοτό-
κου, ποιήσατε πρεσβείαν, εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς. ΣΩΣΕΙ.

Τό τρισάγιον, καὶ τό ἀπολυτίκιον τῆς Ἅγιας ④ Αἱ. π. κτ.

Ο Ιερεὺς Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός κτλ.

Καὶ μνημονεύσας πάλιν τῶν πιστῶν, ὑπέρ ὃν ἡ Παράκλη-
σις γίνεται, ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν, μεθ' ἣν ψάλλονται τά ξεῖνα:

Ἡχος β' Ὁτε ἐκ τοῦ ξύλου

Πάντων προστατεύεις Ἅγαθή, τῶν καταφευγόντων ἐν πί-
στει, τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ ἀλλην γάρ οὐκ ἔχομεν,
ἀμαρτωλοί πρός Θεόν, ἐν κινδύνοις καὶ θλίψειν, ἀεί μεσι-
τείαν, οἱ κατακαμπτόμενοι, ὑπό πταισμάτων πολλῶν.
Μῆτερ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου· δθεν σοι προσπίπτομεν·
Ρῦσαι, πάσης περιστάσεως τούς δούλους σου.

Πάντων, θλιβομένων ἡ χαρά, καὶ ἀδικουμένων προστάτις,
καὶ πενομένων τροφή, ξένων τε παράκλησις, καὶ βακτηρία
τυφλῶν, ἀσθενούντων ἐπίσκεψις, καταπονουμένων, σκέπη
καὶ ἀντίληψις, καὶ ὀρφανῶν βοηθός, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ τοῦ
Ὑψίστου, σύ ὑπάρχεις· Ἄχραντε, σπεῦσον δυσωποῦμεν,
ρύσασθαι τούς δούλους σου.

“Ηχος πλ. δ’ ουσιασθενεστερη ινδιανικησθενεστερη

Δέσποινα, πρόσδεξαι τάς δεήσεις τῶν δούλων σου, καί λύ-
τρωσαι ἡμᾶς, ἀπό πάσης ἀνάγκης καί θλίψεως.

“Ηχος β’

Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σέ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ·
φύλαξόν με ὑπό τήν σκέπην σου.

‘Ο Ιερεύς

Δι’ εὐχῶν τῶν Ἀγίων Πατέρων ἡμῶν...

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΤΗ ΜΕΤΑΛΗΨΕΙ ΤΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΚΕΛΛΗΣ

Νύμφη τοῦ Κυρίου ἀκήρατε, Μαρκέλλα, ως Σιλωάμ ἄλλην
πηγήν, ὁ Σός Νύμφιος ἀνέδειξε τήν διαρραγεῖσαν πέτραν,
τήν δεξαμένην τό Θεόλβιόν Σου Λείψανον καί οἱ ἐνταῦθα ἐκ
πίστεως προσερχόμενοι σώζονται. Ἐνταῦθα δέ οὐκ ὁ
πρῶτος ἴαται, ἀλλά πάντες. Οὐ ταράπτει ἀγγελος ἀλλά Σή
παρουσία. Θεράπευσον οὖν καί ἐμοῦ καί ψυχήν καί σῶμα,
ἐσχατος ἥλθον οὐ πρῶτος διά φόβον πταισμάτων (τρίς). Σύ
γάρ, Μαρκέλλα Παμμακάριστε, ἐπιφαινομένη ἐν δύψει φρι-
κταῖς, συμπαθῶς τό ίνδωρ, τό ἐκ τῆς πηγῆς Σου, δίδεις εἰς
πόσιν καί τήν, θανάτῳ, προσεγγίσασαν, τῇ χειρὶ Σου τῷ Σῷ
индивατι ἔξηρπασας. Σύ πάλιν εἴπας τῇ γυναικί: στέλλω σοι
τήν ίατρείαν σου καί τήν ἐπαύριον τό Σόν ίνδωρ ἐλαβε δυ-
σθεῖσα τῆς μάστιγος.

Τούτῳ τῷ ίνδατι ἀγίων χεῖρες ἐβαπτίσθησαν. Τούτῳ τῷ
индивατι μάγιοι γνωστοί καί ἀγνωστοί διά τά ἀπειρα θαυμάσια
ἐστερεώθησαν τῇ πίστει. Τούτῳ τῷ ίνδατι ὁ ιερός Νικηφόρος
ὁ Χίος φόβῳ ἔχριετο. Τούτῳ τῷ ίνδατι, ὁ τῆς Κορίνθου Μα-
κάριος, εὐλαβείᾳ προσήρχετο. Τούτῳ τῷ ίνδατι, ὁ ἐν
ἐσχάτοις χρόνοις ἀπαστράψας Νεκτάριος, ὁ ἐν Αίγινῃ, ἐν
Χίῳ διδάσκων, πόθῳ ἐαυτόν περιετείχιζε. Τούτῳ τῷ ίνδατι
τίς οἶδε πόσοι τῶν ἀγίων ίάθησαν, τῶν πιστῶν πόσοι νόσων

ὴλευθερώθησαν! Θεράπευσον, οὖν, καὶ ἐμοῦ Ἀθλοφόρε,
ψυχῆς τε καὶ σώματος τραύματα, Μαρκέλλα θαυματουργέ,
τῇ τοῦ Σοῦ ὑδατος μεταλήψει (τρίς).

Τοῦτο τὸ ὑδωρ, ἐκ τοῦ Τιμίου Σου Λειψάνου προέρχεται
καὶ τῶν προσευχομένων ἐνταῦθα τῇ τῆς πίστεως θέρμῃ συν-
θερμαίνεται. Τοῦτο τό ὑδωρ, ὃ ἐν Χίψ Ιορδάνης ἐγένετο.
Τοῦτο τό ὑδωρ, ἡ πηγή Μωϋσέως ἐν Χίψ ἐδείχθη. Τοῦτο τό
ὑδωρ, ἀναθεν θεῖον δώρημα καὶ θησαύρισμα μέγα καὶ ἡ πη-
γή, οὐ πηγή ὑδατος, ἀλλά πηγή δαψιλής θαυμάτων καὶ χά-
ριτος, πρεσβείας ταῖς Σαῖς, καλλιμάρτυς Μαρκέλλα, πρός
Χριστόν, οὗ τό κράτος εἰς αἰώνας.

Βυθῷ ἀγνωσίας κυλινδούμενον μάρτυς

ἔξελοῦ με εὐχόμενον οὐτως

καὶ δεῖξον ἐν τάχει

σῆς πρεσβείας τόν πλοῦτον¹

ΕΥΧΗ

ΕΙC ΑΓΙΑΝ ΜΑΡΚΕΛΛΑΝ

Ἄγια μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Μαρκέλλα, εἰσάκουσον τήν δέ-
ησιν ἡμῶν τῶν ἐν εὐλαβείᾳ καλούντων τήν Σήν ἀρωγήν.
Ἐκτεινόν Σου τάς χείρας, Νύμφη τοῦ Κυρίου, Ἀσπιλε, τῷ
γλυκυτάτῳ Σου Νυμφίῳ Χριστῷ ὑπέρ ἡμῶν καὶ ἔξαίτησον
τήν πλήρωσιν τῶν πρός σωτηρίαν αἰτημάτων ἡμῶν. Ὡς
μάρτυς δίδου ἡμῖν προκοπήν πίστεως καὶ διόρθωσιν βίου.
Ως ἔχουσα τῶν ιαμάτων τήν χάριν, τήν κατ' ἄμφω ὑγείαν
ἡμῖν δώρησαι. Ως ἐνδοξος οὖσα ἐν ἐνεργείαις θαυμάτων,
σῶσον ἡμᾶς θαυμασίως πάσης δεινῆς περιστάσεως, θλίψεως
καὶ ἀνάγκης, ἵνα διά Σοῦ ὑμνοῦμεν Χριστόν τόν Θεόν, τόν
δοντα εἰς αἰώνας αἰώνων².

1. Ἡ Εὐχή αὐτή περιέχεται στό βιβλίο "ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Θ.: Ἅγ. Μαρκέλλα ἡ Χιοπολίτις", σελ. 83.

2. Ἡ Εὐχή αὐτή περιέχεται στό βιβλίο "ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Θ.: Ἅγ. Μαρκέλλα ἡ Χιοπολίτις", σελ. 82.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΝΔΡΕΑΔΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ 'Αρχιμανδρίτου, 'Ιστορία τῆς ἐν Χίῳ Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας, Ἀθήνησιν 1940.
- ΑΡΓΕΝΤΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ - ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ ΣΤΙΛΠΩΝΟΣ, 'Η Χίος παρά τοῖς γεωγράφοις καὶ περιηγηταῖς, ἀπό τοῦ δύδον μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, ἐν Ἀθήναις, τυπογραφεῖον "Ἐστία", 1946.
- ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΜΑΡΚΟΥ Πρωτοπρεσβυτέρου, 'Η παρθενομάρτυς Ἀγία Μαρκέλλα ἡ Χιοπολίτις, Χιακά Ἑκκλησιαστικά Χρονικά, τεῦχος Δ', ἐκ τοῦ τυπογραφείου "Ἐλευθερίας", ἐν Χίῳ 1951.
- ΒΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ, 'Η σύγχρονος Χίος καὶ ἡ παλαιά, ἐν Χίῳ, τύποις "Ἐλευθερίας", 1937.
- ΒΛΑΣΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, Χιακά, ἵτοι 'Ιστορία τῆς Νήσου Χίου ἀπό τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς ἐν ἔτει 1822 γενομένης καταστροφῆς αὐτῆς παρά τῶν Τούρκων, ἐν Ἐρμουπόλει, ἐκ τῆς τυπογραφίας Γεωργ. Πολυμέρη, 1840.
- ΓΑΤΑΝΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ, Σ' ἕνα κομμάτι τῆς Ἰωνικῆς γῆς, Χίος 1973.
- ΖΟΛΩΤΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, 'Ιστορία τῆς Χίου, συνταχθεῖσα ἐπιμελείᾳ τῆς θυγατρός αὐτοῦ Αἰμιλίας Κ. Σάρου καὶ ἐκδοθεῖσα τῇ φροντίδι Φ. Ἀργέντη, Λ. Καλβοκορέση, Δ. Πετροκοκκίνου, ἐν Ἀθήναις, τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου, 1921 - 1929.
- ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΧΙΟΥ, 1983.

— ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΧΙΟΥ,
1990

— ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ,
Ιδιοκτησία 'Αθαν. Μαρτίνου, 'Αθήναι 1968, τόμος 8ος.

— ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, 'Ασματική 'Ακολουθία,
Βίος καὶ Παραχλητικός Κανών τῆς Ἁγίας Παρθενομάρτυ-
ρος Μαρκέλλης τῆς Χιοπολίτιδος, ἐκδίδεται προνοίᾳ καὶ
ἐπιμελείᾳ Μητροπολίτου Χίου Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν Διο-
νυσίου, ἐκδοσίς 'Ιεροῦ Προσκυνήματος Ἁγίας Μαρκέλλης,
Βολισσός Χίου 1980.

— NEON ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, περιέχον μαρτύρια παλαιά
καὶ νέα καὶ βίους ὁσίων, συλλεχθέντα παρά τοῦ ἀοιδίμου
Μητροπολίτου Ἅγίου Κορίνθου Μακαρίου Νοταρᾶ, οἵς
προσετέθησαν καὶ τά Τριωδίου καὶ Πεντηκοσταρίου συνα-
ξάρια, μεταφερθέντα παρά τοῦ σοφολογιωτάτου διδασκά-
λου κυρίου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου πρός τούτοις καὶ
ἀσματικαὶ ἀκολουθίαι εἰς διαφόρους νεομάρτυρας φιλοπο-
νηθεῖσαι παρά τοῦ πανοσιολογιωτάτου κυρίου Νικηφόρου
τοῦ Χίου πρῶτον, τύποις ἐκδοθέν, ἐν Βενετίᾳ, τό 1819, νῦν
δέ, τό δεύτερον, ἐν Ἀθήναις, ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ Νικ.
Ρουσσοπούλου, ἐγκρίσει τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος· ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ γραφείου Νικ. Ρουσσο-
πούλου, 1873.

— NEON ΧΙΑΚΟΝ ΛΕΙΜΩΝΑΡΙΟΝ, δαπάνῃ
Ιερομονάχου Ἀμβροσίου Μιχάλου, ἐπιμέλεια ἐκδόσεως Κο-
ραή Παπαντωνάκη, ἐπί τῇ βάσει παλαιῶν Λειμωναρίων, ἐν
Ἀθήναις, τυπ. A.E.E. Νέα Ἑλληνική Ἡώς, 1930.

— ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Θ. Ἁγία Μαρκέλλα ἡ Χιοπολίτις, Βίος
καὶ ἀκολουθία, Ἐκκλησιαστική Λαογραφική Ἀγιολογία,
1969.

— ΣΓΟΥΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Ἰστορία τῆς Νήσου
Χίου, ἀπό τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι του 1700 μ.Χ.,
ἐκδοθέν ἐπιμελείᾳ Φιλ. Ἀργέντη, Ἀθήνησιν, τύποις Πυρσοῦ
1937.

— ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΟΥ, Μητροπολίτου πρώτης Λεοντοπόλεως, Αγιολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας, ἐκδοσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

— ΧΩΡΕΑΝΘΗ ΚΩΣΤΑ, Ἑκκλησιαστική Ἰστορία τῆς Κίου, Χίος Ἡμερολόγιο 1972.

— ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟ ΜΕΓΑ, ἐκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1988.

— ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟ ΜΕΓΑ, ἐκδοσις "Αστέρος", Ἀθῆναι 1973.

